

AINEKAVA "TÖÖÕPETUS"

Üldalused

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Tööõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- õpib vaatlema, tundma ja hindama esemelist keskkonda;
- tunneb ning kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise;
- mõtleb välja loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
- töötab ohutult üksi ja koos teistega;
- hoiab puhtust kodus ja koolis ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- teab tervisliku toitumise vajalikkust;
- hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest.

Õppeaine kirjeldus

I kooliastme tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilase füsioloogilises ja vaimses arengus. Tööülesannete valikul lähtutakse eesmärgist arendada laste vaimseid ja füüsilisi võimeid: mootorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju, kujutlusvõimet jne. Õpilased töötavad erinevate materjalidega, võrdlevad nende omadusi ja töötlemise viise. Omandatakse oskus käsitseda lihtsamaid tööriistu ning kasutada õigeid esemisi töövõtteid.

Oluline on arendada oma töö kavandamise oskust, kasvatada iseseisvust otsustusi tehes ning kujundada leidurivaistu.

Õpetaja kavandab tööülesanded selliselt, et lubatud ja oodatud oleksid mitmesugused lahendused ning õpilastel jääks võimalus rakendada oma fantaasiat. Pööratakse tähelepanu tööle ning tulemuse esteetilisusele. Arutletakse leitud põnevate ideede üle ja innustatakse loovast tegevusest rõõmutundma. Igal õppeaastal tehakse ühistöid või korraldatakse aineprojekte. Nende käigus õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ning oma arvamusi põhjendama. Kuna käsitööõpetuse tundide põhisisu on loominguiline praktiline tegevus, on sel ainel täita emotsionaalselt tasakaalustav ülesanne õppes.

Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab õpilasele piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) lõimitakse õppesse võimaluse korral teisi õppeaineid, kohaldades üldõpetuse põhimõtteid;
- 6) arvestab õpetaja tööplaani koostades ka teistes ainetes õpitavat;
- 7) arvestatakse, et õppetegevus on rakendusliku suunitlusega; teooria osa ei ületa 1/3 õppetunni mahust;
- 8) peetakse silmas, et teoreetiline ja praktiline osa vahelduvad sujuvalt vastavalt õpilaste suutlikkusele ning edasijõudmisele;

- 9) innustatakse õpilasi oma arvamust avaldama; ühiselt arutletakse õpetusega seotud teemadel ning pööratakse tähelepanu väärtuskasvatusele;
- 10) jälgitakse, et õppimine on vaheldusrikas, et võimaldada läbida erinevaid tööliike ja teemasid, katsetada mitmesuguste materjalide töötlemist ning tutvuda nende omadustega;
- 11) on rõhk käelisel tegevusel (õpitakse kasutama mitmesuguseid lihtsamaid tööriistu ja -vahendeid, töödeldakse materjale) ning loovusel (kavandamine, toote/töoeseme täiendamine või kaunistamine, viimistlemine);
- 12) tagatakse, et klassis luuakse asjalik ja meeldiv tööine õhkkond ning toetatakse õpilase loovust ja omaalgatust.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

1. Tööõpetuses on oluline õpetaja hinnang tehtud tööle.
2. Õpetajapoolne suunamine aitab õpilast ise oma tegevusele ning töö tulemusele hinnangut anda.
3. Hinnates arvestatakse õpilase loovust ülesannet lahendades, töö kulgu ja saavutatud õpitulemusi.
4. Lisaks võetakse hindamisel arvesse õpilase arengut, püüdlikkust, töökultuuri ja abivalmidust teiste õpilaste vastu.

Füüsiline õpikeskkond

1. Kool võimaldab tööõpetuse õppeks esmased individuaalsed töövahendid: lõikamisvahendid, mõõtmisvahendid, märkimisvahendid, töövahendid tekstiilitöök, töövahendid meisterdamiseks.
2. Kool võimaldab tööõpetuse õppeks vajalikud materjalid.

I KOOLIASTE

Kooliastme õpitulemused

3. klassi õpilane:

- 1) töötab õpetaja juhendamisel, kasutades sobivaid materjale ja lihtsamaid töötlemisviise;
- 2) hoiab korda ja puhtust ning järgib esmaseid ohutusnõudeid;
- 3) oskab kasutada tööjuhendit ning tegutseda selle järgi üksi või koos teistega;
- 4) leiab töö tegemiseks loovaid lahendusi;
- 5) hindab ja tunnustab enda ja teiste tööd ning tunneb rõõmu oma tööst.

Õppesisu

Kavandamine

Ümbritsevate esemete vaatlemine, nende disain minevikus ja tänapäeval. Rahvuslikud mustrid ja motiivid. Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine. Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine.

2. Materjalid

Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, kartong, papp, tekstiil, nahk, plast, vahtmaterjal, puit, traat, plekk jne). Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.

3. Töötamine

Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, sellest arusaamine. Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele. Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele. Rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine. Töö tulemuse uudsuse, kasutamise ja esteetilisuse hindamine.

4. Tööviisid

Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, vestmine, saagimine, heegeldamine, detailide ühendamine, õmblemine, liimimine, naelutamine, punumine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine). Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga, nõel, heegelnõel, naaskel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine.

5. Kodundus

Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen. Tervislik toiduvalik. Lihtsamate toitude valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Viisakas käitumine. Säätlik tarbimine. Jätmete sortimine.

Õppetegevused

Õppimine peaks olema vaheldusrikas ning võimaldama õpilasel tegeleda erinevate tööliikide ja teemadega, katsetada mitmesuguste materjalide töötlemist ja tutvuda nende omadustega. Teooria käsitlemine on toetavaks eelduseks praktilisele tegevusele, mis moodustab põhilise osa õppetunnist. Igal õppeaastal tehakse ühistöid või viiakse läbi projekte. Tööõpetuse abil on võimalik kujundada koostegutsemise rõõmu ja meietunnet, iga õppija arenemist nii oskuses teistega arvestada ja teisi abistada kui ka ennast kollektiivis kehtestada. Grupitöodes tuleb kõigil leida oma roll ning seda niimoodi täita, et kogu grupp oleks rahul ja samas ka ühelegi selle liikmele ülekohut ei tehtaks. Kui liigutakse ühise eesmärgi poole, soosib see abistavat käitumist – kellegi mahajäämine mõjutab ka teisi, seetõttu peavad tugevamad nõrgemaid abistama.

Õpetajal on võimalik püstitada palju erinevaid ülesandeid, mille täitmisel õpilased saavad end „täiskasvanutena” tunda ja vastavalt ka küpsemalt käituda. Grupis on võimalik positiivselt ära kasutada igaühe eripära, leides selliseid ülesandeid ja rolle, mis tõstavad esile ta tugevusi ja varjavad nõrkusi. Teiselt poolt on võimalik õppijatele pakkuda rolle, mida nad tavaliselt ei koge (näiteks võimaldada tagasihoidlikumatel proovida liidri või initsiaatori rolli). Selline tegevus võib avada õppija rollipiire ja pakkuda uusi kogemusi oma „mina” avastamisel. Ühistegevuses õpivad õpilased aru saama, et inimesed on erinevad – võimed, oskused, suhtumine, töötempo jne ei ole võrdsed. Samas õpitakse erinevusi (näiteks rollide jaotamisel) positiivselt kasutama ning tööd väärtustama.

Lisaks õpetaja poolt ette määratud ülesannetele on õpilastele jäetud vabadus oma tegevust iseseisvalt planeerida ja teostada (see soodustab sisemist motivatsiooni nende tegevuste teostamisel). Tundide mitmekesistamiseks kasutatakse erinevaid meetodeid ning õpiviise, soovitatav on organiseerida võimalusel õppekäike ning õuesõpet.

Hindamine

Nii õpetuslikust kui kasvatuslikust aspektist on oluline hinnang tehtud tööle. Õpetajapoolse arvamuse juurde peaks lisanduma kindlasti õpilase eneseanalüüs. Hindamine lähtub õppe-eesmärgist ja hindamiskriteeriumidest, see peaks olema võimalikult objektiivne ja usaldusväärne. Hindamine annab tagasisidet ning

distsiplineerib õpilast. Õpilane saab teha järeldusi selle kohta, mida ta oskab, mida on õppinud, ning hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi.

Hinnata saame kavandamist ja planeerimist (originaalsus, iseseisvus, kavandatu rakendamise võimalikkus, materjalide ja töövahendite valiku otstarbekus, oskus põhjendada oma valikuid), tööprotsessi ehk praktilise töö käiku (iseseisvus töös, koostööoskus, materjalide ja vahendite kasutamise oskus, tööohutusnõuete täitmine), õpilase arengut (püüdlikkus, käeline ja vaimne areng), töö tulemust (kavandatu õnnestumine, eseme kasutuskõlblikkus, esteetilisus jne) ja töö esitlemise oskust.

Kujundavad üldpädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Õpilane:

- kujundab ja põhjendab oma arvamusi;
- tunneb ja kannab ühiskonna olulisi põhiväärtusi,
- väärtustab eesti keelt
- tunneb töörõõmu ning vastutust alustatu lõpule viia.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Õpilane:

- tunneb tehnika ja tehnoloogia arengu;
- osaleb rühmatöodes, võttab ühendust erinevate inimeste,
- lahendab konflikte,
- ühiselt töötades õpib teisi arvestama, käitumisreegleid järgima ning oma arvamusi kaitsma;
- analüüsib oma käitumist,
- tutvub eri made kultuuritraditsioone;
- suhtub mõistvalt teistesse rahvustesse.

Enesemääratluspädevus

Õpilane:

- õpib töötama iseseisvalt;
- õpib ennast selgelt ja asjakohaselt väljendama ning teisi arvestama, vajaduse korral teisi aitama ja koostöötamise eeliseid kogema,
- õpib hindama ja arendama oma tehnoloogia võimeid tehnoloogia ülesannete iseseisva lahendamise kaudu.

Õpipädevus

Õpilane:

- õpib nägema ja analüüsima tehnoloogia seost erinevate teadmistega;
- arendab suutlikkust probleeme märgata ning lahendada, võimeid hinnata ja arendada ning oma õppimist juhtida.

Suhtluspädevus

Õpilane:

- õpib teisi arvestama, vajaduse korral teisi aidata ning kogeda koos töötamise eeliseid;
- analüüsib oma käitumist ning selle mõju kaaslastele ja tööle.

Matemaatika-, loodusteaduslik ja tehnoloogiapädevus

Õpilane:

- kasutab oma töös loogilist mõtlemist ning matemaatilisi teadmisi;
- mõistab loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ning piiranguid;
- kasutab uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt,

- oskab kasutada loogikat ja matemaatilisi sümboleid,
- petab kasutama jalooma ning kriitiliselt hindama erinevaid tehnoloogiaid ja tehnoloogilisiabivahendeid,
- õpetab mõistma teaduse osa tehnoloogia arengus ja vastupidi, analüüsib ja leiab paremaid lahendusi.

Digipädevus

- rakendab IKT vahendeid
- leiab ja säilitab digivahendite abil infot ning hinnab selle asjakohasust ja usaldusväarsust;
- osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;
- kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suheleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades;
- oleb teadlik digikeskkonna ohtudest ning osab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Ettevõtlikkuspädevus

Õpilane:

- arendab oskusi probleeme formuleerida ja märgata;
- genereerib ideid ja kontrollib ideede kvaliteetsust;
- esemeid valmistades läbib toote arendamise tsükkel idee leidmisest kuni valmis esemeni;
- katsetab oma ideede elluviimist mitmesuguste ettevõtlusmudelite kaudu.

1.6. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Õppeprotsessis kasutatakse nii ainesisest (erinevate teemade koos käsitlemine) kui ainetevahelist integratsiooni. See on vajalik eelkõige õpilasel tervikliku maailmapildi loomiseks. Ideaalplaanis toetab tööõpetus suuremal või vähemal määral kõigi üldpädevuste arendamist ning integreerub pea kõigi ainetega.

Emakeel:

Õpilane:

- teab ainealast terminoloogiat;
- saab aru tööjuhiseid;
- töötab suulise ja kirjaliku (tööjuhendi) juhendamise abil;
- oskab oma tegevusi kirjeldada.

Matemaatika:

Õpilane:

- kasutab mõõtmisvahendeid;
- loendab ja võrdleb detaile ja esemeid;
- koostab ja kasutab töös jooniseid;
- määratleb ja võrdleb materjalide kulu ning mahtu.

Kunstiõpetus:

Õpilane:

- kasutab töötades värviõpetuse, disaini, kujutamise- ja vormiõpetuse põhimõtteid, erinevaid tehnikaid, materjale, tehnoloogiaid.

Loodusõpetus:

Õpilane:

- tunneb ja kasutab õigesti ning säästlikult erinevaid materjale;
- teab olmeprügi käitlemise põhimõtteid.

Inimeseõpetus:

Õpilane:

- planeerib ja kavandab oma tööd ja aega;
- kohaldab õpitud praktilise tegevusega;
- tunneb tervisliku toitumise põhitõdesid;
- oskab arvestada töötamisel vajalikke ohutusnõudeid;
- lähtub täiskasvanute ja kaaslastega suheldes üldtunnustatud käitumisnormidest.

Kehaline kasvatus:

Õpilane:

- kasutab töötamisel õigeid võtteid;
- hindab kehalist aktiivsust.

Lõiming töötab ka vastupidiselt: tööõpetuses õpitud käelise tegevuse elemente kasutatakse erinevate ainete tundides.

1.7. Läbivad teemad

Läbiv teema Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised

Meetod1.Kultuuriline identiteet tutvub esemelise kultuuri, kommete ja toitumistavadega;

- näeb kultuuride erinevust maailma eri paigus ning oskab teadvustada oma kohta mitmekultuurilises maailmas;
- õpib märkama ja kasutama rahvuslikke elemente esemete disainimisel.
- töö õpikuga;
- erinevate materjalide demonstreerimine
- esitlus;
- õppeekskursioon;
- vestlus
- integreeritud tunnid;
- tähtpäevad ja koolivälised üritused: mardi- ja kadripäev, vastlad, jõulud, iseseisvuspäev jne.

2.Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

- tutvub tehnoloogia arengu ja inimese rolli muutumisega tööprotsessis, tunnetab pideva õppimise vajadust;
- valib oma ideede rakendamiseks tehnoloogilisi võimalusi;
- töötab üksi ja üheskoos;
- arendab ja analüüsib oma töövõimeid
- erinevate materjalide demonstreerimine
- õppekäigud;
- rollimängud;
- arutelu
- integreeritud tunnid;
- ainenädalad;
- õppeekskursioonid;
- arenguvestlused

3.Teabekeskkond

- õpib kasutama erinevaid teabekanaleid ning hindama kogutud info usaldusväärsust;
- kasutab Internetti ja on kursis tehnoloogia uuendustega;
- tutvub disainerite ja käsitöötajate loominguga terves maailmas.

- töö õpikuga;
- viktoriin;
- esitlus;
- õppeekskursioon;
- vestlus
- erinevate materjalide demonstreerimine

4. Tehnoloogia ja innovatsioon

- saab aru intellektuaalomandi kaitsest ning kasutab arvutit oma tööde kavandamisel ja esitlemisel;
- õpib oma tööd virtuaalkeskkonnas esitlema;
- tutvub arvuti abil juhitavate täisautomaatsete seadmetega;
- teab tänapäevaseid tehnoloogilisi võimalusi.
- vestlus;
- erinevate materjalide demonstreerimine
- õppekäigud;
- rollimängud;
- arutelu;
- töö õpikuga;
- esitlus;
- õppeekskursioon
- praktiline töö

5. Tervis ja ohutus

- tutvub erinevate tööliikide tööohutusega ning arvestab ohutusnõudeid;
- tutvub erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid;
- teab tervisliku toitumise põhitõdesid.
- vestlus;
- harjutused;
- rollimängud;
- arutelu;
- töö õpikuga;
- erinevate materjalide demonstreerimine
- esitlus;
- õppeekskursioon
- praktiline töö

6. Keskkond ja jätkusuutlik areng

- kasutab, toodet valmistades säästlikult nii looduslikke kui ka tehismaterjal;
- pöörab tähelepanu keskkonna-säästlike tarbimisharjumuste kujundamisele ja kujunemisele;
- saab aru, et on vajalik jäätmete sorteerimine ning energia ja ressursside kokkuhoid.
- vestlus;
- erinevate materjalide demonstreerimine
- õppekäigud;
- rollimängud;
- arutelu;
- töö õpikuga;
- esitlus;
- õppeekskursioon
- praktiline töö

7. Väärtused ja kõlblus

- oskab töötada rühmas;

- oskab lahendada konflikte;
 - arendab organiseerimisoskust;
 - oskab käituda erinevates situatsioonides;
 - õpib mõistma käitumisvalikute põhjuseid ja võimalikke tagajärgi.
 - vestlus;
 - erinevate materjalide demonstreerimine
 - õppekäigud;
 - rollimängud;
 - arutelu;
 - esitlus;
 - õppeekskursioon
 - praktiline töö
49. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
- realiseerib oma ideede ja töö korraldamise oskust;
 - arendab algatusvõimet, ette-võtlikkust ja koostööd;
 - proovib oma võimeid projektides.
 - vestlus; arutelu;
 - harjutused;
 - õppekäigud; õppeekskursioon;
 - rollimängud;
 - kooliväline töö;
 - töö ringides;
 - erinevate materjalide demonstreerimine
 - esitlus;
 - praktiline töö

1. KLASS

Õppetundide arv nädalas – 1, aastas – 35

1.1. Õpitulemused

1. Kavandamine

Õpilane:

- 1) kirjeldab oma ideid;
- 2) kavandab esemeid;
- 3) märkab esemetel rahvuslikke elemente.

2. Materjalid

Õpilane:

- 1) eristab erinevaid looduslikke materjale (paber, tekstiil, nahk, puit jne);
- 2) võrdleb materjalide üldisi omadusi;
- 3) oskab materjale ühendada ja kasutada.

3. Töötamine

Õpilane:

- 1) töötab õpetaja suulise juhendamise järgi;
- 2) toob näiteid õpetusega seotud igapäevaelust;
- 3) märkab ühiselt töötades kaaslasi;
- 4) teab ohutuse vajalikkusest ja töökoha korrashoiust;
- 5) tutvustab oma tööd.

4. Tööviisid

Õpilane:

- 1) teab materjalide säästlikust kasutamisest;
- 2) valib erinevaid töövahendeid;
- 3) teab töövahendite ohutut kasutamist;
- 4) kasutab paberit ning kartongi tasapinnalisi;
- 5) meisterdab erinevatest materjalidest esemeid;
- 6) valmistab tekstiilmaterjalist väiksemaid esemeid.

Kodundus

Õpilane:

- 1) püüab hoida korda oma ümbruses
- 2) teab prügi sorteerimise vajalikkusest;
- 3) mõistab isikliku hügieeni vajalikkust;
- 4) järgib viisakusreegleid.

1.2. Õppesisu

Teemad Lõiming Läbiv teema

1. Kavandamine

Ümbritsevate esemete vaatlemine.

Rahvuslikud mustrid ja motiivid. Ideede valimine, abimaterjali kasutamine.

Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine. Lihtsate esemete kavandamine.

Emakeel: väljendusoskus, kirjeldab nähtut, märkab erinevusi ja sarnasusi

Kunstiõpetus: julgustada märkama erinevaid visuaalseid nähtusi, leidma oma viisi oma elamuste väljendamiseks kunstiteostena, saatjaks delikaatne suunamine vormiküsimustes Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tehnoloogia ja

Innovatsioon

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Tervis ja ohutus

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

2. Materjalid

Looduslikud materjalid (paber, kartong, papp, tekstiil, nahk, puit jne). Materjalide omadused ja kasutamine.

Erinevate materjalide omaduste võrdlemine. Loodusõpetus:

mõistab, et inimene on osa loodusest, et inimese elu sõltub loodusest

Matemaatika:

loendab ümbritseva maailma esemeid; loendab ning liigitab ja võrdleb neid ühe-kahe tunnuse järgi. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Tervis ja ohutus

Teabekeskond

Elukestev õpe ja karjääri

planeerimine

3. Töötamine

Töötamine suulise juhendamise järgi. Oma idee teostamine. Töökoha korras hoidmine.

Rühmatöös ülesannete täitmine ja kaaslaste abistamine. Töö tulemuse hindamine.

Emakeel: kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi, juhendite kohaselt; avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta

Matemaatika: hoiab korras oma töökoha, tegutseb klassis ja grupis teisi arvestavalt, mõistes, et see on oluline osa töökultuurist

Kehaline kasvatus Väärtused ja kõlblus

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Teabekeskond

Elukestev õpe ja karjääri

planeerimine

Kultuuriline identiteet

4. Tööviisid

Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine,

kudumine, detailide ühendamine, õmblemine, liimimine, punumine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine).

Sagedasemad töövahendid (käärid, nõel, naaskel, kudumisvardad jne), nende ohutu kasutamine.

Jõukohaste esemete valmistamine. Loodusõpetus: tunneb huvi looduse vastu ning suhtub loodusesse säästvalt

Matemaatika: kasutab suuruste mõõtmisel sobivaid abivahendeid ning mõõtühikuid

Kunstiõpetus:

tehniliste oskuste omandamine toimub loova tegevuse käigus

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Väärtused ja kõlblus

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Tehnoloogia ja innovatsioon

Elukestev õpe ja karjääri

planeerimine

Kultuuriline identiteet

5. Kodundus

Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen.

Lihtsamate toitude valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine.

Viisakas käitumine. Säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine. Emakeel:

väljendusoskus, kirjeldab nähtut, märkab erinevusi ja sarnasusi

Loodusõpetus: tunneb huvi looduse vastu ning suhtub loodusesse säästvalt; väärtustab tervislikke eluviise

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Tehnoloogia ja

innovatsioon

Kultuuriline identiteet

1.3. Õppetegevused

Tööõpetuse vahendusel õpitakse lihtsate praktiliste ülesannete ja tööde tegemisel esemeid kavandama ja valmistama, kasutades selleks mitmesuguseid materjale ja töötlemise viise. Omandatakse esmased töövahendite käsitlemise oskused. Rõõmu ja rahuldust pakkuvast õppetegevuses tunnustatakse õpilaste omapäraseid ideid ja innustatakse õpilastes leidlikke lahendusi otsima. Rõhuasetus on õpilaste loovusel ja omaalgatusel. Õppeaines lõimitakse tundides tehtavat igapäevaeluga. Õpitakse ümbritsevat keskkonda vaatlema ja mõtlema tehnoloogilise maailma täiustamisele lähtuvalt õpilase vaatevinklist.

Paberi ja kartongitööd.

- Paberi rebimine, lõikamine, voltimine, liimimine.
- Paberist modelleerimine.

Tekstiilitööd.

- Töövahendid- ja materjalid käsitsi õmblimiseks.
- Eel- ja tikkpiste. Nööbi õmblimine.
- Heegeldamine. Alg-, ahelsilmus.

Töö mitmesuguste materjalidega.

- Voolimine, voolimismaterjalid ja töövahendid.
- Meisterdamine jääkmaterjalides.
- Meisterdamine looduslikust materjalist.
- Punumine.

Kuidas toimuda ja olla.

- Käitumine lauas, söögikohta korrashoid.
- Laua katmine, koristamine.
- Õppetarvete ja töökoha eest hoolitsemine.
- Käitumine kodus, koolis, teatris ja külas.

Skulptuur.

- Voolimine savist, töö kaunistamine.

Kujundamine ja konstrueerimine ruumis ja tasapinnal.

- Konstrueerimine pappkarpidest ja nende kaunistamine.
- Paberi voltimine.
- Moodulplastika.
- Mänguasjade modelleerimine looduslikult materjalist.

1.4. Hindamine

Õpetajapoolne suunamine aitab õpilast ise oma tegevusele ning töö tulemusele hinnangut anda. Hinnates arvestatakse õpilase loovust ülesannet lahendades, töö kulgu ja saavutatud õpitulemusi. Lisaks võetakse hindamisel arvesse õpilase arengut, püüdlikkust, töökultuuri ja abivalmidust teiste õpilaste vastu.

1.5. Füüsiline õpikeskkond

Õppetöö toimub klassiruumis, vajaduse ja võimaluse korral ka kodunduse, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse klassis. Õpperuumid -ja tarbed, sh töövahendid, vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele. Igale õpilasele on tagatud töökoht ja praktiliseks õppetöoks vastavad individuaalsed töövahendid ning praktiliseks tööks vajalik materjal.

2. KLASS

Õppetundide arv nädalas – 2, aastas – 70

Õpitulemused

Õpilane:

1. Materjalid

- eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, vahtplast jne);
- võrdleb materjalide üldisi omadusi;

2. Kavandamine

- kirjeldab, esitleb ning hindab oma ideid;
- kavandab lihtsamaid esemeid/ tooteid;

3. Töötamine

- töötab õpetaja suulise juhendamise järgi;
- julgeb oma idee teostamiseks ise võimalusi valida ja mõelda;
- toob näiteid õpetusega seotud igapäevaelust;
- arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle;
- tutvustab ja hindab oma tööd.

4. Tööviisid

- kasutab materjale säästlikult;
- valib erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid;
- käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult;
- kasutab paberit ning kartongi tasapinnalisi ja ruumilisi esemeid valmistades;
- meisterdab erinevatest materjalidest esemeid;

5. Kodundus

- hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses ning peab vajalikuks sortida jäätmeid
- selgitab isikliku hügieeni vajalikkust ning hoolitseb oma välimuse ja rõivaste eest.

Õppesisu

Teemad Lõiming Läbiv teema

1. Kavandamine

1. Ümbritsevate esemete vaatlemine, tundma õppimine ja hindamine.

2. Oma idee kavandamine ja teostamine. Eseme sobitamine keskkonda. Emakeel: väljendusoskus.

Matemaatika: mõõtmine, plaani joonestamine.

Kunstiõpetus: värvusõpetus, vormiõpetus. Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tehnoloogia ja

Innovatsioon Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

2. Materjalid

1. Looduslikud ja tehismaterjalid. Materjalide saamislugu, omadused, otstarve, kasutamine (savi, paber, puuvillane riie, niit, lõng).

2. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine.

3. Materjalide ja töövahendite sobivus.

4. Erinevate materjalide ühendamine.

5. Säästlik materjalide kasutamine.

6. Materjalide taaskasutamine. Loodusõpetus: materjalide tundmaõppimine. Kuidas korjata looduslikku materjali. Loodushoid.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Tervis ja ohutus

Teabekeskond

Elukestev õpe ja karjääri
planeerimine

3. Töötamine

1. Töötamine suulise tööjuhendamise järgi.
2. Töötamine oma kavandi järgi.
3. Töötamine kirjaliku tööjuhendi järgi.
4. Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele. Emakeel: kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud juhendite kohaselt; avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta. Väärtused ja kõlblus

Keskkond ja jätkusuutlik areng
Tervis ja ohutus
Teabekeskkond

Elukestev õpe ja karjääri
planeerimine

Kultuuriline identiteet

Tööviisid

1. Paberi- ja kartongitööd: paberi rebimine, lõikamine, voltimine, mõõtmine, märkimine, šabloonide kasutamine, liimimine, paberitööde kaunistamine, töö värvimine (värvimise erivõtted), modelleerimine, konstrueerimine paberist, kartongist ja papist (nende kasutamine koos teiste materjalidega).

2. Voolimine:

materjali ettevalmistamine voolimiseks, savi rullimine, veeretamine pihkude vahel, kumer- ja õõnesvormide voolimine, savitükist väiksemate osade väljavajutamine, ümarplastikas teostatud figuuridele väikeste detailide lisamine.

3. Meisterdamine: aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Pisiesemete kasutamine meisterdamiseks, neist mänguasjade, mudelite, konstrueerimine. Detailide erinevad ühendamisviisid.

4. Punumine.

Punatud suveniiride ja esemete valmistamine.

5. Õmblemine.

Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Pistete õmblemine. Eelpiste. Ühekordne palistus. Töö käeshoidmine õmblemisel. Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine. Lõike paigutamine riidele. Pehme mänguasja kavandamine ja õmblemine. Nööbi õmblemine.

6. Lõngatööd ja heegeldamine.

Heegelnõela hoidmine töötamisel. Alg-, ahelsilmus. Narmaste sõlmimine. Lõngajätmetest stiliseeritud nukkude valmistamine. Inimeseõpetus: mina ja minu pere. Pere tähtpäevad, kingituste valmistamine. Kodu traditsioonid ja kodused tööd. Kunstiõpetus: eluslooduse, eluta looduse ja tehisevormide kujutamine joone ja silueti abil.

Loodusõpetus: tööd looduslikust materjalist.

Emakeel: folkloor. Muinasjutud, näidendid.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Väärtused ja kõlblus

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Tehnoloogia ja
innovatsioon

Elukestev õpe ja karjääri
planeerimine

Kultuuriline identiteet

5. Kodundus

1. Ruumide korrastamine ja kaunistamine tähtpäevade puhul.

2. Isiklik hügieen.

3. Käitumisnormid. Inimeseõpetus: Mina ja meie, meeskonnatöö tähtsus ja reeglid.

Kehaline kasvatus: hügieeniharjumuste kujundamine.

Kunstiõpetus: tähtpäevakaartide joonistamine.

Emakeel: tähtpäevaluule. Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Tehnoloogia ja

innovatsioon

Kultuuriline identiteet

Õppetegevused

Materjalid

- Erinevate materjalide demonstreerimine. Mängulised ülesanded erinevate materjalide äratundmiseks. Materjalide üldiste omaduste võrdlemine (pehme- kõva, rebitav- lõigatav, painduv- paindumatu jne)
- Praktilised katsetused erinevate materjalidega.
- Pikemalt on materjalide saamisest ja omadustest mõttekas rääkida koos vastavate praktiliste töödega.

Kavandamine

- Soovitatav on viia läbi vestlusi meid ümbritsevatest esemetest.
- Ideede joonistamine paberil, selle esitlemine ja valmistamine.

Töötamine

- Ülesanded ja õppemängud tähelepanu ja jälgimisoskuse arendamiseks.
- Õpetaja demonstreerib üksikuid tööetappe, õpilased jäljendavad neid.
- Ohutu töötamine.
- Praktiliste tööde käigus õpitakse jälgima ja vaatama õpetaja tööliigutusi, nähtut iseseisvalt katsetama.
- Võimalusel välditakse igale õpilasele individuaalselt töövõtete näitamist.

Tööviisid

- Õpetaja eestvedamisel praktiseerivad õpilased erinevate materjalide töötlemise viise.
- Kasutatakse mitmesuguseid töövahendeid.
- Meisterdatakse mitmeid praktilisi ülesandeid.

Kodundus

- Õpilased esitavad omi nägemusi hubase kodu osas.
- Mängulised ülesanded hügieeni ja rõivaste korrashoiu teemadel.
- Tutvutakse, kuidas hoida korras oma töökoht ja klassiruum.
- Oma klassiruumi kaunistamine tähtpäevadeks.

Hindamine

Õpetajapoolne suunamine aitab õpilast ise oma tegevusele ning töö tulemusele hinnangut anda. Hinnates arvestatakse õpilase loovust ülesannet lahendades, töö kulgu ja saavutatud õpitulemusi. Lisaks võetakse hindamisel arvesse õpilase arengut, püüdlikkust, töökultuuri ja abivalmidust teiste õpilaste vastu.

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

Füüsiline õpikeskkond

Õppetöö toimub klassiruumis, vajaduse ja võimaluse korral ka kodunduse, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse klassis. Õpperuumid -ja tarbed, sh töövahendid, vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele. Igale õpilasele on tagatud töökoht ja praktiliseks õppetööks vastavad individuaalsed töövahendid ning praktiliseks tööks vajalik materjal.

3. KLASS

Õppetundide arv nädalas – 1,5, aastas – 52,5

Õpitulemused

1. Kavandamine

Õpilane:

- õpib vaatlema, tundma ja hindama ümbritsevat esemelist keskkonda;
- mõtleb loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
- hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest.

2. Materjalid

Õpilane:

- õpib vaatlema, tundma ja hindama ümbritsevat keskkonda;
- tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise.

3. Töötamine

Õpilane:

- tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise;
- mõtleb loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
- töötab ohutult ja koos teistega.

Tööviisid

Õpilane:

- tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise;
- mõtleb loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada.

Kodundus.

Õpilane:

- tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- hoiab puhtust kodus ja koolis, täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- teab tervisliku toitumise vajalikkust.

Õppesisu

Teemad Lõiming Läbiv teema

1.Kavandamine

Ümbritsevate esemete vaatlemine, nende disain minevikus ja tänapäeval.

Rahvuslikud mustrid ja motiivid. Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine. Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine. Emakeel: väljendusoskus, kirjeldab nähtut, märkab erinevusi ja sarnasusi

Kunst: julgustada märkama erinevaid visuaalseid nähtusi, leidma oma viisi oma elamuste väljendamiseks kunstiteostena, saatjaks delikaatne suunamine vormiküsimustes Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tehnoloogia ja

Innovatsioon

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Tervis ja ohutus

Elukestev õpe ja karjääri

planeerimine

2. Materjalid

Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, kartong, papp, tekstiil, nahk, plast, vahtmaterjal, puit, traat, plekk jne). Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Loodusõpetus: mõistab, et inimene on osa loodusest, et inimese elu sõltub loodusest

Matemaatika: loendab ümbritseva maailma esemeid; loendab ning liigitab ja võrdleb neid ühe-kahe tunnuse järgi. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Tervis ja ohutus

Teabekeskkond

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

3.Töötamine

Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, sellest arusaamine. Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele. Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele. Rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine. Töö tulemuse uudsuse, kasutamise ja esteetilisuse hindamine. Emakeel: kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi, juhendite kohaselt;

avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta

Matemaatika: hoiab korras oma töökoha, tegutseb klassis ja grupis teisi arvestavalt, mõistes, et see on oluline osa töökultuurist

Väärtused ja kõlblus

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Teabekeskkond

Elukestev õpe ja karjääri

planeerimine

Kultuuriline identiteet

4.Tööviisid

Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, vestmine, saagimine, heegeldamine, detailide ühendamine, õmblemine,

liimimine, naelutamine, punumine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine). Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga, nõel, heegelnõel, naaskel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine. Loodusõpetus: tunneb huvi looduse vastu ning suhtub loodusesse säästvalt

Matemaatika: kasutab suuruste mõõtmisel sobivaid abivahendeid ning mõõtühikuid
Kunst: Tehniliste oskuste omandamine toimub loova tegevuse käigus
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Väärtused ja kõlblus

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Tehnoloogia ja
innovatsioon

Elukestev õpe ja karjääri
planeerimine

Kultuuriline identiteet

5. Kodundus

Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen. Tervislik toiduvalik. Lihtsamate toitude valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Viisakas käitumine. Säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine. Eesti keel: väljendusoskus, kirjeldab nähtut, märkab erinevusi ja sarnasusi
Loodusõpetus: tunneb huvi looduse vastu ning suhtub loodusesse säästvalt; väärtustab tervislikke eluviise

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Tervis ja ohutus

Tehnoloogia ja
innovatsioon

Kultuuriline identiteet

Õppetegevused

Materjalid

- Erinevate materjalide demonstreerimine.
- Mängulised ülesanded erinevate materjalide äratundmiseks. Materjalide üldiste omaduste võrdlemine (pehme, kõva, rebitav, lõigatav, painduv, paindumatu jne)
- Praktilised katsetused erinevate materjalidega.
- Pikemalt on materjalide saamisest ja omadustest mõttekas rääkida koos vastavate praktiliste töödega.

Kavandamine

- Soovitatav on viia läbi vestlusi meid ümbritsevatest esemetest.
- Ideede joonistamine paberil, selle esitlemine ja valmistamine.

Töötamine

- Ülesanded ja õppemängud tähelepanu ja jälgimisoskuse arendamiseks.
- Õpetaja demonstreerib üksikuid tööetappe, õpilased jäljendavad neid.

- Ohutu töötamine.
- Praktiliste tööde käigus õpitakse jälgima ja vaatama õpetaja tööliigutusi, nähtut iseseisvalt katsetama.
- Võimalusel välditakse igale õpilasele individuaalselt töövõtete näitamist.

Tööviisid

- Õpetaja eestvedamisel praktiseerivad õpilased erinevate materjalide töötlemise viise. Kasutatakse mitmesuguseid töövahendeid.
- Meisterdatakse mitmeid praktilisi ülesandeid.

Kodundus

- Õpilased esitavad oma nägemusi hubase kodu osas.
- Mängulised ülesanded hügieeni ja rõivaste korrashoiu teemadel.
- Tutvutakse, kuidas hoida korras oma töökoht ja klassiruum.
- Oma klassiruumi kaunistamine tähtpäevadeks.

Hindamine

Hindamine

- Tööõpetuses on oluline õpetaja hinnang tehtud tööle.
- Õpetajapoolne suunamine aitab õpilast ise oma tegevusele ning töö tulemusele hinnangut anda.
- Hinnates arvestatakse õpilase loovust ülesannet lahendades, töö kulgu ja saavutatud õpitulemusi.
- Lisaks võetakse hindamisel arvesse õpilase arengut, püüdlikkust, töökultuuri ja abivalmidust teiste õpilaste vastu

Füüsiline õpikeskkond

Õppetöö toimub klassiruumis, vajaduse ja võimaluse korral ka kodunduse, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse klassis. Õpperuumid ja tarbed, sh töövahendid, vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele. Igale õpilasele on tagatud töökoht ja praktiliseks õppetööks vastavad individuaalsed töövahendid ning praktiliseks tööks vajalik materjal.

II KOOLIASTE

Kooliastme õpitulemused

6. klassi õpilane:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ning töövahendeid, järgib seejuures ohutusnõudeid ja hoiab korras töökoha;
- 3) leiab ideid ning oskab neid esitleda;
- 4) saab aru tööjuhenditest ja selgitavatest joonistest;
- 5) tunneb põhilisi toiduaineid ja nende omadusi ning valmistab lihtsamaid toite;
- 6) teab tervisliku toitumise põhialuseid;
- 7) tunneb oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioone.

Õppesisu

1. Kavandamine

Õpitulemused

Idee ja kavandi tähtsus eset valmistades. Kujunduse põhimõtted ja nende rakendamine. Kavandamise graafilised võimalused. Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemeid disainides. Ideede leidmine ja edasiarendamine kavandiks. Tekstiilide ja käsitöömaterjalide valiku ning sobivuse põhimõtted lähtuvalt kasutusosalast.

2. Töö kulg

Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi. Lihtsama tööjuhendi koostamine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv, arvestav ja üksteist abistav käitumine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine.

3. Rahvakunst

Rahvakultuur ja selle tähtsus. Esemline rahvakunst. Tavad ja kombed. Rahvuslikud muustrid ehk kirjad ajaloolistel ja tänapäevastel esemetel. Muuseumide roll rahvakunsti säilitajana. Rahvuslike detailide kasutamine tänapäevast tarbeeset kavandades.

4. Materjalid

Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. Kanga kudumise põhimõte. Kanga liigid: telgedel kootud, silmuskoelised, mittekoetud kangad. Õmblusniidid, käsitööniidid ja -lõngad. Erinevatest tekstiilmaterjalidest esemete hooldamine.

5. Tööriigid

Tikkimine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Tarbe- ja kaunistuspisted. Üherealised ja kaherealised pisted. Mustri kandmine riidele. Töö viimistlemine.

Õmblemine. Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine käsitsi ja õmblusmasinaga. Õmblusmasina niiditamine. Lihtõmblus. Äärestamine. Palistused. Lõike paigutamine riidele, õmblusvarud. Õmblustöö viimistlemine.

Kudumine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Silmuste loomine. Parem- ja pahempidine silmus. Ääresilmused. Kudumi lõpetamine. Lihtsa koekirja lugemine. Kudumi viimistlemine ja hooldamine.

Heegeldamine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Põhisilmuste heegeldamine. Edasi-tagasi heegeldamine. Heegelkirjade ülesmärkimise viisid. Skeemi järgi heegeldamine. Ringheegeldamine. Motiivide heegeldamine ja ühendamine. Heegeldustöö viimistlemine.

Kodundus

1. Toit ja toitumine

Toiduained ja toitained. Tervisliku toitumise põhitõed. Toidupüramiid. Toiduainerühmade üldiseloomustus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad. Toiduainete säilitamine.

2. Töö organiseerimine ja hügieen

Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Tööde järjekord toitu valmistades. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine.

3. Toidu valmistamine

Retsept. Mõõtühikud. Töövahendid köögis. Ohutushoid. Toiduainete eeltöötlemine, külm- ja kuumtöötlemine. Võileivad. Kuumtöötlemata magustoidud. Külmad ja kuumad joogid. Kartulite, munade ja makarontoodete keetmine. Toor- ja segasalatid. Külmad kastmed. Pudrud ja teised teraviljatoidud.

4. Lauakombed

Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingulised võimalused. Lauapesu, -nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.

5. Kodu korrashoid

Puhastus- ja korrastustööd. Kodutööde planeerimine ja jaotamine. Töövahendid. Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid. Triikimine. Jalatsite hooldamine.

6. Tarbijakasvatus

Tulud ja kulud pere eelarves, taskuraha. Arutelu raha kasutamise ja säästmise üle. Tarbijainfo (pakendiinfo). Teadlik ja säästlik tarbimine. Energia ja vee säästlik tarbimine. Jätmete sortimine.

Projektitööd

Õpilane:

- 1) teadvustab end rühmatöö, projektitöö ja teiste ühistöös toimuvate tegevuste liikmena;
- 2) osaleb aktiivselt erinevates koostöö- ja suhtlusvormides;
- 3) leiab iseseisvalt ja/või koostöös teistega ülesannetele ning probleemidele lahendeid;
- 4) suhtub kaaslastesse heatahtlikult ja arvestab teiste tööalaseid arvamusi;
- 5) kujundab, esitleb ja põhjendab oma arvamust;
- 6) väärtustab töö tegemist ning analüüsib töö kulgu

Õpilased saavad valida kahe või enama korraga toimuva valikteema või aineprojekti vahel. Valikteemad ja projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitööd võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste üritustega. Projektitööd valitakse, pidades silmas kohalikke traditsioone, uudseid ja tavapäraseid töötlemisviise ning teatud teema süvitsi käsitlemise huvi. Projektitöö valdkond moodustab iseseisva terviku, mille puhul ei eeldata õpilastelt teemaga seonduvaid varasemaid oskusi ega teadmisi.

Tehnoloogiaõpetus

Tehnoloogia olemus. Tehnoloogia, indiviid ja ühiskond. Materjalide liigid (puit, metall, plastid jne) ja nende omadused. Materjalide töötlemise viisid (märkimine, saagimine jne) ja töövahendid (tööriistad ja masinad). Idee ja eskiis. Toote disainimine ja valmistamine erinevatest materjalidest. Levinumad käsi- ja elektrilisedööriistad. Materjalide ühendamine. Viimistluse valik sõltuvalt materjalist ja toote kasutuskeskkonnast. Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemise ajal, ohutud töövõtted.

Õppetegevused

Kodunduse tundides õpitakse tervisliku toitumise põhitõdesid, tasakaalustatud menüü koostamist ja toiduvalmistamist ning arendatakse majandamisoskust; analüüsitakse inimeste tarbijakäitumist, väärtustatakse keskkonnasäästlikku, oma õigusi ning kohustusi teadvat tarbijat, otsitakse seoseid ja vastuolusid inimeste terviseteadlikkuse ning tegeliku käitumise vahel.

Projektitöödega saavad õpilased valida kahe või enama korraga toimuva valikteema või aineprojekti vahel. Valikteemad ja projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitööd võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste üritustega. Projektitööd valitakse, pidades silmas kohalikke traditsioone, uudseid ja tavapäraseid töötlemisviise ning teatud teema süvitsi käsitlemise huvi. Projektitöö valdkond moodustab iseseisva terviku, mille puhul ei eeldata õpilastelt teemaga seonduvaid varasemaid oskusi ega teadmisi.

Käsitöö ja kodundus koosneb neljast valdkonnast: käsitöö; kodundus; tehnoloogiaõpetus (korraldatakse õpperühmade vahetusena); projektitöö. Käsitöö ja kodundus hõlmab õppest ca 65%, millest vähemalt kolmandik on kodundus. Ligikaudu 25% õppemahust jääb projektitööle ja 10% tehnoloogiaõpetusele. Õppeaine osade järjestuse õppeaastas kavandab õpetaja koostöös tehnoloogiaõpetuse õpetajaga.

Käsitöötundides õpitakse tundma erinevaid tööliike, millest neli on kohustuslikud – õmblemine, kudumine, heegeldamine ja tikkimine. Kavandamine, töö organiseerimine, rahvakunsti alused ning materjaliõpetus on läbivate teemadena seotud nii kohustuslike tööliikide kui ka valikteemade ja projektidega. Praktilistes töodes saab üht eset valmistades ühendada mitu tööliiki.

II kooliastmes on rõhk eelkõige põhiliste töövõtete ja tehnoloogiate omandamisel ning juhendi järgi töötamise või abimaterjalide kasutamise oskuse arendamisel. Igal aastal tehakse praktilisi töid, mis võimaldavad õpitud tehnoloogilisi võtteid loovalt rakendada. Ühiste arutluste käigus õpitakse

tööprotsessi analüüsima, erinevaid tehnilisi ja loomingulisi lahendusi nägema ja hindama ning oma tööle hinnangut andma.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse riikliku ja kooli õppekava üldosa vastavatest sätetest. Õpilast hinnates on oluline nii õpetaja sõnaline hinnang, numbriline hinne kui ka õpilase enesehinnang.

Õpiülesande täitmisel hinnatakse:

1) planeerimist ja disaini (originaalsust, iseseisvust, idee või kavandi rakendamise võimalust, materjali ja töövahendite valiku otstarbekust, toote valmistamise viisi, tööjoonise tehnilist korrektsust jms);

2) valikute (idee, töötlusviisi, materjali jms) tegemise ja põhjendamise ning seoste kirjeldamise oskust;

3) valmistamise kulgu (koostööoskust, iseseisvust tööd tehes, materjalide ja töövahendite ning kirjalike ja infotehnoloogiliste vahendite kasutamise oskust, teoreetilisi teadmisi ja nende rakendamise oskust, tööohutuse järgimist jms);

4) õpilase arengut (edasipüüdlikkust, vaimset ja füüsilist arengut);

5) töö tulemust (idee teostust, toote viimistlust, esteetilist väärtust, töö õigeaegset valmimist, toote kvaliteeti jm), sh üksikute ülesannete sooritamist ja toote esitlemise oskust.

Õpilast hinnates võetakse arvesse kultuurse käitumise reegleid ja õpilase hoiakuid (püüdlikkust, suhtumist õppetöösse, abivalmidust teiste õpilaste suhtes, õpperuumide kodukorra täitmist, töökust, järjekindlust, tähelepanelikkust jm). Õpilaste teadmisi, tehnilist nutikust ja loovust hinnatakse ka probleemülesannete, võistlusmängude, projektitööde jms põhjal.

Hindamise kriteeriumid

1) Kavandamine ja planeerimine.

„5” – omapärased ja esteetiliselt nauditavad lahendused kavandis; arvestatakse materjale, tehnoloogiat, tööaega; arvestatakse oma vilumustaset.

„4” – kavand on üsna tavaline, kuid valmis idee rakendatakse oma töös omapäraselt; ei arvestata täielikult materjali, tehnoloogiat, töökulu; ei arvestata täielikult oma vilumustaset.

„3” – kavand stereotüüpne, omapära puudub; ei arvestata materjali, tehnoloogiat, tööaega – need takistavad kavandi teostust; ei arvestata oma vilumustaset – vilumustase pole töö teostamiseks piisav.

„1” – töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa; kodune töö tegemata.

2) Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp.

„5” – oskab töövahendeid kasutada; oskab oma tööd kriitiliselt jälgida; töö sooritamine on õige, korrektne, puhas ja viimistletud.

„4” – suudab tegevusplaan jälgida; töövahendite kasutamisel väikene ebakindlus; esineb väikeseid puudujääke töö sooritamisel.

„3” – teadmiste rakendamine töös kõrvalise abiga; töö sooritamises esineb suuremaid eksimusi; vilets kvaliteet.

„1” – töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa.

3) Tulemus.

„5” – töö terviklik sooritamine on laitmatu.

„4” – töö sooritamises on väikesed puudused, mis ei mõjuta töö tervikpilti.

„3” – töö soorituse vilets kvaliteet mõjutab töö tervikpilti.

„2” – töö nõrk sooritustase teeb töö esteetiliselt ebarahuldavaks.

„1” – töö esitamata.

4) Töötamise protsess.

„5” – tegija suudab teadmisi rakendada oma töös; oskab oma tööd kriitiliselt jälgida ja teeb vajaduse korral muutusi; oskab töövahendeid kasutada; hoiab ümbruse korras.

„4” – teadmiste rakendamisel oma töös väikesed puudujäägid; suudab tegevusplaan jälgida, kuid töö kriitiline hindamine on raske; töövahendite kasutamisel väikene ebakindlus; ümbruse korrashoiul mõned puudused.

„3” – teadmiste rakendamine töös kõrvalise abiga; raskused töö kriitilises hindamises; töövahendite kasutamine õnnestub kõrvalise abiga; tööümbruses valitseb korralagedus.

„2” – vajab pidevat kaasabi; teadmiste rakendamine oma töös mittekõlbulik, töövahendite kasutamises suured puudused; reaalne valmistamisprotsess pole olnud nähtav.

„1” – ei võta tunnitööst osa; puuduvad õppe- ja töövahendid; ignoreerib tundi ja õpetajat.

4.KLASS

Õppetundide arv nädalas – 1, aastas – 35

Õpitulemused

4.klassi lõpetaja teab:

- ohutustehnika nõudeid erinevate töövõtete rakendamisel
- heegeldamise ja kudumise tingimärke
- õpitud tööliikide juures kasutatud materjalide omadusi

4. klassi lõpetaja oskab:

- kavandada ja valmistada lihtsaid esemeid
- töötada iseseisvalt tööjuhendite joonise järgi
- heegeldada ja kududa põhisilmuseid
- tikkida ühe- ja kaherealisi pisteid
- määrata koe- ja lõimelõnga suunda
- viimistleda erinevates tehnikates töid

Õppesisu

Teemad	Õpitavad oskused	Lõiming	Läbiv teema
<p><u>1. Kodundus (8 tundi)</u> Töö organiseerimine ja hügieen (3 tundi) Isikliku hügieeni nõuded köögis töötamisel. Ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Jäätmete sorteerimine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine. Toidu valmistamine Retsept. Mõõtühikud.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötamisel. • järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras oma töökoha. • tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning enda võimalusi jäätmete keskkonnasõbralikule käitlemisele kaasaaitamiseks. • kasutab mõõdunõusid ja kaalu. • valmistab lihtsamaid tervislikke toite. 	<p>Loodusõpetus Inimeseõpetus (I kooliaste) Matemaatika - Matemaatika (I kooliaste) Emakeel – üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Tehnoloogia ja Innovatsioon</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p>

<p>Lauakombed (3 tundi) Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingulised võimalused. Lauapesu, - nõud ja – kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • katab vastavalt toidukorrale laua, valides ja paigutades sobiva lauapesu, - nõud, ja –kaunistused; • peab kinni üldtuntud lauakommetest. 	<p>Inimeseõpetus (I kooliaste) Kunstiõpetus</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Tervis ja ohutus Teabekeskond</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p>
<p>Toiduainete külmtöötlemine (2 tundi) Töövahendid köögis. Ohutus. Toiduainete eeltöötlemine ja külmtöötlemine. Toiduainete lühiajaline säilitamine. Võileivad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valib töövahendid vastavalt töö eesmärgile ning kasutab neid ohtusnõudeid arvestades. • hindab grupi töötulemust. • teab väljendite “kõlblik kuni..” ja “parim enne...” tähendust. 	<p>Matemaatika (I kooliaste) - geomeetriselised kujundid igapäevaelus.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Keskond ja jätkusuutlik areng Tervis ja ohutus Teabekeskond</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Kultuuriline identiteet</p>
<p><u>Käsitöö (19 tundi)</u> Töö käik (1 tund) Töö planeerimine, vajalikud õppevahendid, ohutusnõuded käsitööklassis töötamisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras töökoha. 		<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p>
<p>Tikkimine (3 tundi) Töövahendid ja sobivad materjalid. Üherealised pisted. Töö käik Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust. • töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi. 	<p>Emakeel – kaasõpilaste ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine.</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Keskond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine Kultuuriline identiteet</p>

Tikkimine. Kavandamine. (1 tund) Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel.	<ul style="list-style-type: none"> kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid. 	Kunstiõpetus - Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.	Tervis ja ohutus Tehnoloogia ja innovatsioon Kultuuriline identiteet
Tikkimine (4 tundi) Mustri kandmine riidele. Töö teostamine. Töö viimistlemine.	<ul style="list-style-type: none"> kasutab tekstiileseme kaunistamisel üherealisi pisteid. 	Matemaatika	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine
Heegeldamine (2 tundi) Töövahendid ja sobivad materjalid. Ahelsilmuste heegeldamine.	<ul style="list-style-type: none"> heegeldab põhisilmuseid. 	Matemaatika – mõõtmine ja arvutamine.	Tervis ja ohutus Tehnoloogia ja innovatsioon
Heegeldamine (6 tundi) Kinnissilmuste heegeldamine. Kavandamine Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemete disainimisel.	<ul style="list-style-type: none"> heegeldab põhisilmuseid. kavandab omandatud töövõtete baasil väikese-mahulisi käsitööesemeid. hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust. 	Kunstiõpetus - Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant, koloriit	Kultuuriline identiteet
Materjalid (1 tund) Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill)	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab looduslike kiud-ainete saamist ja põhiomadusi. 	Loodusõpetus	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine
<u>Projektõpe (8 tundi)</u> Nii käsitööd ja kodundust kui ka tehnoloogiaõpetust õppivad õpilased saavad valida kahe samaaegselt toimuva teema vahel (käsitööõpetaja viib läbi ühe valikteema, tehnoloogiaõpetaja teise). I Valikteema 8 tundi Märgviltimine	<ul style="list-style-type: none"> leiab iseseisvalt lahendeid ülesannetele ning probleemidele kavandab ning valmistab omandatud töövõtete baasil väikesemahulisi käsitööesemeid 	Loodusõpetus Emakeel – Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri).	Keskkond ja jätkusuutlik areng Tervis ja ohutus Tehnoloogia ja innovatsioon Kultuuriline identiteet

Vajalikud vahendid ja materjalid. Töö käik märgviltimisel. II Valikteema Õhukese pleki voolimine			
--	--	--	--

Õppetegevused

Käsitöö ja kodundus on praktiline õppeaine, kus vähemalt 2/3 õppeajast peab olema praktiline tegevus, mis toetub loovale mõttetööle. Senisest enam pööratakse tähelepanu oma ideede, tegevuste ja nende tulemuste analüüsimisele, seoste leidmisele teistes õppeainetes õpituga ning tehnoloogiamaalimas ja kodukultuuris toimunud ja toimuvate muudatuste nägemisele ning püsiväärtuste hoidmisele. Eesmärgiks on õpilase iseseisev toimetulek erinevate ülesannete ja probleemidega, selleks tuleb leida sobivaid õppeülesandeid ja luua keskkond, kus õpilasel on võimalus senisest rohkem ise oma tegevust juhtida. Mõne praktilise töö tulemus ei pruugi olla sellisel juhul küll õpetajale ootuspärane, aga töö tulemuste ja oma tegevuse analüüsimine aitab edaspidi õpilasel teha vajadusel teistsuguseid valikuid.

Õppetöö võiks sisaldada erinevaid õppemeetodeid, alates iseseisvast uurimuslikust ja praktilisest tööst kuni meeskonnatöö, ühisprojektide ja õppekäikudeni. Põhiliselt ühistööga täidetud kodunduse tunnid annavad hea võimaluse arendada õpilaste sotsiaalseid oskusi ning pöörata tähelepanu väärtuskasvatusele.

Hindamine

Õpitulemuste omandamise hindamisel on oluline nii õpetaja sõnaline hinnang, hinne kui ka õpilase enda hinnang oma tööle.

Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste kasutamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust/kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- õpilase arengut, püüdlikkust, kodukorra täitmist.

Õpilaste hindamisel tuua välja eelkõige positiivset.

Hinnatakse

- töösse suhtumine
- loovus ja fantaasia
- õpetatud praktiliste ülesannete täitmine
- heaperemehelik suhtumine töövahenditesse, materjalidesse
- töö puhtus

Füüsiline õpikeskkond

Õppetöö toimub klassiruumis, vajaduse ja võimaluse korral ka kodunduse, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse klassis. Õpperuumid -ja tarbed, sh töövahendid, vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele. Igale õpilasele on tagatud töökoht ja praktiliseks õppetööks vastavad individuaalsed töövahendid ning praktiliseks tööks vajalik materjal.

5.KLASS

Õppetundide arv nädalas – 2 , aastas – 70

Õpitulemused

5.klassi õpilane teab:

- ✓ tervisliku toitumise põhialuseid
- ✓ toiteväärtuse mõistet
- ✓ enamkasutatavaid toiduaineid
- ✓ ohutustehnika nõudeid erinevate tövõtete rakendamisel

oskab:

- ✓ valmistada eri liiki võileibu, toor- ja segasalateid
- ✓ katta lauda
- ✓ kujundada ja kaunistada ruume
- ✓ teha suurpuhastust ruumides
- ✓ hoolitseda toataimede eest
- ✓ valmistada tutte, tupse ja narmaid
- ✓ kududa tingmärkide järgi parem- ja pahempidistest silmustest koosnevat koepinda
- ✓ kududa silmuselist koepinda
- ✓ kududa silmuselist ja sõlmelist äärt
- ✓ kududa salli
- ✓ kinnitada ja peita lõngaotsi
- ✓ tikkida vars-, ahel- ja narmaspisteid
- ✓ tikkida pilti
- ✓ määrata koe- ja lõimelõnga suunad
- ✓ niiditada ja poolitada õmblusmasinat
- ✓ õmmelda lihtõmblust ja palistust
- ✓ õmmelda kummitunneliga seelikut

Õppesisu

Teemad	Õpitavad oskused	Lõiming	Läbiv teema
<p>1. Tikkimine (10 tundi)</p> <p>1) Töö planeerimine, vajalikud õppevahendid.</p> <p>2) Töövahendid ja sobivad materjalid.</p> <p>3) Pinnakattepisted.</p> <p>4) Tikkimismasina tutvustamine.</p> <p>Ristpisteprogramm.</p> <p>5) Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel.</p> <p>6) Mustri kandmine riidele.</p> <p>7) Töö teostamine.</p> <p>8) Töö viimistlemine.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab töökoha korras;</p> <p>2) hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust;</p> <p>3) saab aru tööjuhenditest ja selgitavatest joonistest;</p> <p>4) tunneb oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioone;</p> <p>5) leiab ideid ning oskab neid esitleda;</p> <p>6) tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid.</p>	<p>Ajalugu – koduloomuuseumi külastus, etnograafilised esemed, rahvuslikud mustrid, rahvakunst</p> <p>Kunstiõpetus – värviõpetuse põhitõed, kontrast, lähedased värvid, värviharmonia, soojad ja külmad värvitoonid.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>

<p>2. Õmblemine (20 tundi)</p> <p>1) Tekstiilkiud.</p> <p>2) Looduslikud kiud: linane, puuvill.</p> <p>3) Töövahendid ja materjalid.</p> <p>4) Õmblusmasin: ohutus õmblemisel; masina osad; niiditamine.</p> <p>5) Õmblemise alustamine, lõpetamine.</p> <p>6) Lihtõmblus.</p> <p>7) Palistus.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid;</p> <p>2) leiab käsitööeseme kavandamiseks ideid eesti rahvakunstist;</p> <p>3) leiab võimalusi taaskasutada tekstiilmaterjale;</p> <p>4) töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi;</p> <p>5) järgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab töökoha korras;</p> <p>6) hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust;</p> <p>7) kirjeldab looduslike kiudainete saamist, põhiomadusi, kasutamist ja hooldamist;</p> <p>8) seab õmblusmasina töökorda, traageldab ning õmbleb lihtõmblust ja palistust;</p> <p>9) lõikab välja ja õmbleb valmis lihtsama eseme;</p> <p>10) mõistab täpsuse vajalikkust õmblemisel ning järgib seda oma töös.</p>	<p>Ajalugu – koduloomuuseumi külastus, etnograafilised esemed, rahvuslikud mustrid, rahvakunst</p> <p>Kunstiõpetus – värviõpetuse põhitõed, kontrast, lähedased värvid, värviharmonia, soojad ja külmad värvitoonid.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>
<p>3. Kodundus (16 tundi)</p> <p>3.1. Toit ja toitumine</p> <p>1) Toiduained ja toitained.</p> <p>2) Tervisliku toitumise põhitõed.</p> <p>3) Toidupüramiid.</p> <p>4) Toiduainerühmade üldiseloostus.</p> <p>5) Teravili ja teraviljasaadused, kala ja kalasaadused, munad.</p> <p>6) Toiduainete säilitamine.</p> <p>3.2. Töö organiseerimine ja hügieen</p> <p>1) Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) teab erinevaid toiduainerühmi ning tunneb neisse kuuluvaid toiduaineid ja nende omadusi;</p> <p>2) võrdleb pakendiinfo järgi erinevate toiduainete toiteväärtust;</p> <p>3) teab, mis toiduained riknevad kergesti, ning säilitab toiduaineid sobival viisil;</p> <p>4) hindab oma toitumisharjumuste vastavust toitumisõpetuse põhitõdedele ning teeb ettepanekuid tervislikumaks toiduvalikuks.</p> <p>Õpilane:</p>	<p>Matemaatika – Geomeetrilised kujundid. Kaalu- ja mahuühikud.</p> <p>Loodusõpetus – taimsed ja loomsed toiduained. Eestimaised puu- ja köögiviljad, nende kasvatamine. Lihaloomad.</p>	<p>Tervis ja ohutus</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>

<p>2) Toidu ohutus. 3) Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. 4) Tööde järjekord toitu valmistades. 5) Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine. 6) Ühise töö analüüsimine ja hindamine.</p>	<p>1) teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades; 2) koostab koos kaaslastega tööplaani, lepib kokku tööjaotuse, täidab ülesande, hindab rühma töötulemust ja igäühe rolli tulemuse saavutamisel; 3) suhtub kaaslastesse heatahtlikult ning arvestab teistega.</p>		
<p>3.3. Toidu valmistamine 1) Retsept. 2) Mõõtühikud. 3) Töövahendid köögis. 4) Ohutushoid. 5) Toiduainete eeltöötlemine, külma ja kuumtöötlemine. 6) Kuumtöötlemata magustoidud. 7) Külmad ja kuumad joogid. 8) Munade keetmine. 9) Toorsalatid. 10) Külmad kastmed</p>	<p>Õpilane: 1) valib töövahendid ja seadmed töö eesmärgi järgi ning kasutab neid ohutusnõudeid arvestades; 2) valmistab lihtsamaid tervislikke toite, kasutades levinumaid toiduaineid ning külma- ja kuumtöötlemistehnikaid.</p>		
<p>3.4. Lauakombed 1) Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingulised võimalused. 2) Lauapesu, -nõud ja -kaunistused. 3) Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.</p>	<p>Õpilane: 1) katab toidukorra järgi laua, valides ning paigutades sobiva lauapesu, -nõud ja -kaunistused; 2) peab kinni üldtuntud lauakommetest ning hindab laua ja toitude kujundust.</p>		
<p>3.5. Kodu korrashoid 1) Puhastus- ja korrastustööd. 2) Kodutööde planeerimine ja jaotamine. 3) Töövahendid. 4) Hooldusmärgid. 5) Triikimine.</p>	<p>Õpilane:</p>		

<p>3.6. Tarbijakasvatus</p> <p>1) Tulud ja kulud pere eelarves, taskuraha.</p> <p>2) Arutelu raha kasutamise ja säästmise üle.</p> <p>3) Tarbijainfo (pakendiinfo).</p> <p>4) Teadlik ja säästlik tarbimine.</p> <p>5) Energia ja vee säästlik tarbimine.</p> <p>6) Jäätmete sortimine.</p>	<p>1) teeb korrastustöid, kasutades sobivaid töövahendeid;</p> <p>2) kuivatab ja triigib hooldusmärkide järgi;</p> <p>3) näeb kodutööde jaotamises pereliikmete heade suhete eeldust.</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) teab väljendite „kõlblik kuni...“ ja „parim enne...“ tähendust;</p> <p>2) tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning teab enda võimalusi, kuidas aidata kaasa jäätmete keskkonnasäästlikule käitlemisele;</p> <p>3) käitub keskkonnahoidliku tarbijana;</p> <p>4) oskab valida erinevaid kaupu ja oma valikut põhjendada;</p> <p>5) analüüsib oma taskuraha kasutamist</p>		
<p>4. Projektõpe (16 tundi)</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) teadvustab end rühmatöö, projektitöö ja teiste ühistöös toimuvate tegevuste liikmena;</p> <p>2) osaleb aktiivselt erinevates koostöö- ja suhtlusvormides;</p> <p>3) leiab iseseisvalt ja/või koostöös teistega ülesannete ning probleemide lahendeid;</p> <p>4) valmistab üksi või koostöös teistega ülesande või projekti lahenduse;</p> <p>5) suhtub kaaslastesse heatahtlikult ja arvestab teiste tööalaseid arvamusi;</p> <p>6) kujundab, esitleb ja põhjendab oma arvamust;</p> <p>7) väärtustab töö tegemist, sh selle uurimist ja omandatud tagasisidet.</p>	<p>Ajalugu – koduloomuuseumi külastus, etnograafilised esemed, rahvuslikud mustrid, rahvakunst</p> <p>Kunstiõpetus – värviõpetuse põhitõed, kontrast, lähedased värvid, värviharmonia, soojad ja külmad värvitoonid.</p> <p>Matemaatika – Geomeetrilised kujundid. Kaalu- ja mahuühikud.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p>

<p>5. Tehnoloogiaõpetus (8 tundi)</p> <p>1) Tehnoloogia olemus.</p> <p>2) Tehnoloogia ja ühiskond.</p> <p>3) Materjalide liigid (puit, metall, plastid jne) ja nende omadused.</p> <p>4) Materjalide töötlemise viisid (märkimine, saagimine jne) ja töövahendid (tööriistad ja masinad).</p> <p>5) Idee ja eskiis.</p> <p>6) Toote disainimine ja valmistamine erinevatest materjalidest.</p> <p>7) Levinumad käsi- ja elektrilised tööriistad.</p> <p>8) Materjalide ühendamine.</p> <p>9) Viimistluse valik sõltuvalt materjalist ja toote kasutuskeskkonnast.</p> <p>10) Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemise ajal, ohutud töövõtted.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab tehnoloogia olemust igapäevaelus;</p> <p>2) tunneb põhilisi materjale, nende omadusi ning töötlemise viise;</p> <p>3) disainib ja valmistab lihtsaid tooteid, kasutades selleks sobivaid töövahendeid;</p> <p>4) teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid;</p> <p>5) väärtustab ja järgib tööprotsessis väljakujunenud käitumismaneeere.</p>	<p>Tehnoloogiaõpetus</p> <p>Matemaatika – Geomeetrilised kujundid. Kaalu- ja mahuühikud.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</p> <p>Tehnoloogia ja Innovatsioon</p> <p>Tervis ja ohutus</p>
--	---	--	---

Õppetegevused

Õpilane tunnetab oma võimeid, kasutades käelisi tegevusi. Õpib lugema tööjuhendit ja selle järgi tegutsema. Kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid. Tutvub oma kodukoha kultuuritraditsioonidega. Oskab suhelda ja töötada rühmas. Tegutseb köögis ökonoomselt, jälgides hügieeni- ja ohutusreegleid.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

1) Tikkimine

1. Oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida.
2. Oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest.
3. Väärtustab säästvat eluviisi.
4. On leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.
5. Pinalid, kotid, pildid vms.

2) Õmblemine

1. Õmblemise alustamine, lõpetamine.
2. Lihtõmblus. Palistus.
3. Lihtsa eseme valmistamine.
4. Nukk. Mänguasi.
5. Voodriga kott.
6. Kummiga seelik.
7. Põll.

3) Kodundus

1. Tervislik toitumine.
2. Toiduainete säilitamine.
3. Erinevad toiduained.
4. Tutvumine töövahenditega ning ohutustehnika.
5. Hügieen.
6. Soojad võileivad.
7. Võileivatort.
8. Kohupiima-, jogurti- ja vahukooremagustoidud.
9. Kokteilid, tee- ja kakaojoogid.
10. Toorsalatid.
11. Külmad kastmed.
12. Lauakatmise plaani koostamine.
13. Erinevate nõude valimine olenevalt ürituse iseloomust (klassiõhtu, piknik, Rootsi laud).
14. Puhastusvahendite tutvustamine.
15. Koristusplaani koostamine.
16. Loodussäästliku käitumise kujundamine läbi praktilise tegevuse (kollaaž, uurimustöö, praktikum).
17. Eelarve koostamine ja analüüs.

4) Tehnoloogia

1. Materjali töötlemise alustamine, lõpetamine.
2. Lihtlõikus. Kujustamine.
3. Lihtsa eseme valmistamine (auto, mänguasi, töövahend).

Hindamine

Hinnatakse teadmiste ja oskuste omandatust. Lähtuvalt kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:

1. omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, esituse täpsust ja loogilisust ning rakendamise iseseisvust;
2. õpilase suutlikkust oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult väljendada;
3. vigade arvu ja liiki;
4. praktilise töö teostust.

Hinnatakse õpilase kirjalikke ja praktilisi töid, suulisi vastuseid (esitusi) ning praktilisi tegevusi. Hinnatakse numbriliselt (hinne) või sõnaliselt (hinnang).

Hindamine toimub % või punktide alusel.

90 – 100% (punkti)	hinne – 5
70 – 89% (punkti)	hinne – 4
50 – 69 % (punkti)	hinne – 3
20 – 44 % (punkti)	hinne – 2
0 – 19 % (punkti)	hinne – 1

Referaadi vormistamise nõuded.

- paber: A4
- tiitelleht: koolinimetuse, ettekande pealkiri, teema, autori nimi, aasta;
- maht: 1 – 4 lehekülge;
- sifit: Times New Roman või Arial;
- ridade ja servade standartne vahemik;
- vähemalt üks illustratsioon, mis on paigutatud umbes ¼ leheküljel;
- infoallikad: internet, artiklid, juhtkirjad, monograafiad (üksikprobleemi terviklikult käsitlev suurim teaduslik uurimine).

Füüsiline õpikeskkond

Õppetöö toimub klassiruumis, vajaduse ja võimaluse korral ka kodunduse, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse klassis. Õpperuumid -ja tarbed, sh töövahendid, vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele. Igale õpilasele on tagatud töökoht ja praktiliseks õppetöök vastavad individuaalsed töövahendid ning praktiliseks tööks vajalik materjal.

6.KLASS

Õppetundide arv nädalas – 2 , aastas – 70.

Õpitulemused

6. klass

Õpilane:

6. klassi lõpetaja teab:

- 1) tervisliku toitumise põhiluseid;
- 2) toiteväärtuse mõistet;
- 3) enamkasutatavaid toiduaineid;
- 4) isikliku hügieeni nõudeid ja esmaseid hügieeninõudeid köögis töötamisel;
- 5) enamkasutatavaid kodukeemia vahendeid;
- 6) jäätmekäitluse põhiluseid;
- 7) ohutustehnika nõudeid erinevate tövõtete rakendamisel

6. klassi lõpetaja oskab:

- 1) valmistada eri liiki võileibu, toor- ja segasalateid;
- 2) valida sobivaid maitseaineid;
- 3) katta lauda hommiku-, lõuna- ja õhtusöögiks, klassiõhtuks;
- 4) koristada lauda ja pesta nõusid;
- 5) korrastada ruume ja kasutada sobivaid töövahendeid.

Õppesisu

Teemad	Õpitavad oskused	Lõiming	Läbiv teema
Heegeldamine (12 tundi) Motiivid ja nende ühendamine Kudumine (12 tundi)	Õpilane: -oskab heegeldada sammassilmuseid -oskab ühendada motiive -heegeldada motiividest esemeid	<u>Keel ja kirjandus.</u> Loodusained	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tervis ja ohutus

<p>Ringselt kudumine Sokkide kudumine</p> <p>Tikkimine (12 tundi) Rahvusliku tikandi tikkimine</p> <p>Õmblemine (20tundi) Palistuste nurgad Pealeõmmeldud tasku Põlle õmblemine</p>	<p>-heegeldada nurka</p> <p>Õpilane oskab: -kududa tingmärkide järgi parem- ja pahempidistest silmustest koosnevat koepinda -kududa silmuselist ja sõlmelist äärt -kududa sokke -kinnitada lõngaotsi</p> <p>Õpilane : -tunneb eesti rahvuslikku tikandit</p> <p>- oskab tikkida madal-, mähk- ja narmaspistet - oskab määrata koe- ja lõimelõnga suunda</p> <p>Õpilane oskab : -poolida ja niidistada õmblusmasinat -õmmelda kitsa ja laia palistuse diagonaalnurka -õmmelda pealeõmmeldavat ja ümarat taskut -õmmelda põlle</p>	<p>Ajalugu ja ühiskonnaõpetus-</p> <p>Matemaatika.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus.</p> <p>Kunstiained.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>
<p>Kodundus (10 tundi) TOITUMINE Toitainete kadu kuumutamisel Toitainete riknemise põhjused TOIDU VALMISTAMINE Kuumtöötlemise põhiviisid Lihtsad taigatooted</p> <p>ETIKETT Koosviibimise organiseerimine</p>	<p>Õpilane oskab : - kasutada sobivaid maitseaineid</p> <p>-valmistada toor- ja segasalateid, külmi magustoite, mahlajooke -valmistada keetmata magustoite</p>	<p>Keel ja kirjandus. Tehnoloogiaõpetus.</p> <p>Loodusõpetus. Kehaline kasvatus.</p> <p>Võõrkeeled.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Tervis ja ohutus.</p>

<p>Etiketinõuded peolauas TARBIJAKASVAT US Kulude planeerimine Taskuraha kasutamine Energia ja vee säästlik kasutamine Kodu korrashoid Majandus</p> <p>ÕPPEAASTA ALUSTAMINE JA LÕPETAMINE 4tundi</p>	<p>Õpilane: -teab isikliku hügieeni nõudeid ja esmaseid hügieeninõudeid köögis töötamisel.</p> <p>-oskab korrastada ja kaunistada ruume ning kasutada sobivaid töö-ja abivahendeid</p> <p>-oskab hooldada toa-ja lõikelilli</p> <p>- oskab kasutada ajapidamisjääke loodussõbralikult</p>	<p>Kunstiained.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</p>
--	---	---	--

Õppetegevused

Käsitöö ja kodundus on praktiline õppeaine, kus vähemalt 2/3 õppeajast peab olema praktiline tegevus, mis on toetud loovale mõttetööle. Senisest enam pööratakse tähelepanu oma ideede, tegevuste ja nende tulemuste analüüsimisele, seoste leidmisele teistes õppilanes õpituga ning tehnoloogiamaailmas ja kodukultuuris toimunud ja toimuvate muutuste nägemisele ning püsiväärtuste hoidmisele. Eesmärgiks on õpilase iseseisev toimetulek erinevate ülesannete ja probleemidega. Selleks tuleb leida sobivaid õppeülesandeid ja luua keskkond, kus õpilasel on võimalus senisest rohkem ise oma tegevust juhtida. Mõne praktilise töö tulemus ei pruugi olla sellisel juhul küll õpetajale ootuspärane, aga töö tulemuste ja oma tegevuse analüüsimine aitab edaspidi õpilasel teha vajadusel teistsuguseid valikuid.

III KOOLIASTE

Kooliastme õpitulemused

9. klassi õpilane:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle;
- 3) teostab oma loomingulisi ideid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja materjale;
- 4) kasutab loovülesannete täitmiseks materjali kogudes nüüdisaegseid teabevahendeid ning ainekirjandust;
- 5) tunneb ja väärtustab rahvaste kultuuripärandit;
- 6) analüüsib enda loomingulisi ja tehnoloogiaalaseid võimeid ning teeb valikuid edasisteks õpinguteks;
- 7) valib tervislikku toitu, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü ning valmistab erinevaid toite;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana.

Õppesisu

1. Disain ja kavandamine

Tekstiilid rõivastuses ja sisekujunduses. Rõivastus kui ajastu vaimu peegeldaja – sotsiaalsed märksüsteemid. Moelooming. Komplektide ja kollektsoonide koostamise põhimõtted. Moe, isikupära ja proportsiooni põhimõtete arvestamine kavandades. Sobivate lisandite valik stiili kujundades. Ideekavand ja selle vormistamine. Ornamentika alused. Kompositsiooni seaduspärasuste arvestamine käsitööeset kavandades. Tekstiileseme kavandamine ja kaunistamisviisid erinevates tekstiilitehnoloogiates.

1. Rahvakunst

Kultuuridevahelised seosed, erinevused ja sarnasused. Mitmekultuuriline keskkond. Sümbolid ja märgid rahvakunsti. Kudumine, heegeldamine ja tikkimine eesti rahvakunsti. Rahvarõivad. Eesti etnograafiline ornament tänapäevase rõivastuse ja esemelise keskkonna kujundamisel. Teiste rahvaste etnograafia inspiratsiooniallikana.

3. Töö organiseerimine

Käsitöötehnikate ja tekstiilitööstuse areng ning seda mõjutanud tegurid ajaloos. Nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted rõivaste ja tarbeesemete valmistamisel. Käsitöö väärtustamine tarbekunsti osana või isikupärase eneseväljendusena. Õmblemise ja käsitööga seotud elukutsed ning võimalused ettevõtluseks. Töövahendite ja tehnoloogia valik sõltuvalt materjalist ja valmistatavast esemest. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine. Elektriliste töövahenditega töötamine ja nende hooldamine kasutusjuhendi järgi. Iseseisvalt tööjuhendi järgi töötamine. Oma töö ja selle tulemuse analüüsimine ning hindamine. Töö esitlemine ja eksponeerimine. Näituse kujundamine ning virtuaalkeskkonna kasutamine oma töö eksponeerimiseks.

4. Materjalid

Tekstiilkiudained. Keemilised kiud. Tehiskiudude ja sünteetiliste kiudude saamine ning omadused. Tänapäeva käsitöömaterjalid. Mitmesuguste materjalide kooskasutamise võimaluste leidmine.

5. Tööliigid

Tikkimine. Tutvumine erinevate tikanditega. Tikand loomingulise väljendusvahendina. Sümbolid ja märgid. Võimaluse korral tikandi kavandamine ja loomine arvutiga.

Õmblemine. Kanga kuumniiske töötlemine. Rõivaeseme õmblemine. Mõõtude võtmine, rõiva suurusnumbri määramine, lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele. Valitud rõivaeseme õmblemiseks sobivate tehnoloogiliste võtete kasutamine. Eseme õmblemise tehnoloogilise järjekorra määramine. Õmblustöö viimistlemine.

Kudumine. Silmuste kahandamine ja kasvatamine. Ringselt kudumine. Kirjamine. Erinevate koekirjade kudumine skeemi järgi. Silmuste arvestamine, eseme kudumine ja viimistlemine.

Heegeldamine. Tutvumine heegeldatehnika loominguliste võimalustega.

Kodundus

1. Toit ja toitumine

Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad. Lisaained toiduainetes. Toiduainete toitainelise koostise hinnang. Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenuü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest. Internetipõhised tervisliku toitumise keskkonnad. Toitumisteave meedias – analüüs ja hinnangud. Toiduallergia ja toidutalumatus. Taimetoitluse ja dieetide mõju organismile. Toitumishäired. Eestlaste toit läbi aegade. Eri rahvaste toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid (asukoht, usk jm). Toiduainete muutused kuumtöötlemisel, toitainete kadu. Mikroorganismid

toidus. Toiduainete riknemise põhjused. Hügieeninõuded toiduainete säilitamise korral. Toidu kaudu levivad haigused. Toiduainete säilitamine ja konservimine.

2. Töö organiseerimine

Meeskonna juhtimine. Suurema projekti korraldamine alates menüü koostamisest, kalkulatsioonist ja praktilise töö organiseerimisest kuni tulemuse analüüsimiseni. Toiduga seonduvad ametid.

3. Toidu valmistamine

Nüüdisaegsed köögiseadmed, nende kasutamine ja hooldus. Kuumtöötlemise viisid. Maitseained ja roogade maitsestamine. Supid. Liha jaotustükid ja lihatoidud. Kalaroad. Soojad kastmed. Kergitusained ja tainatooted. Vormiroad ja vokitoidud. Kuumtöödeldud järelroad. Rahvustoidud.

4. Etikett

Koosviibimiste korraldamine. Kutsed ja kingitused. Ideede ja võimaluste leidmine erinevate peolaudade kujundamiseks. Peolaua menüü koostamine. Rõivastus ja käitumine vastuvõttudel, kodus peolauas, kohvikus ning restoranis.

5. Kodu korrashoid

Erinevad stiilid sisekujunduses. Toataimede hooldamine. Kodumasinad. Olmekeemia. Puhastusvahendid, nende omadused ja ohutus. Suurpuhastus.

6. Tarbijakasvatus

Tarbija õigused ja kohustused. Märgistused toodetel. Ostuotsustuste mõjutamine, reklaami mõju. Teadlik ja säästlik majandamine. Leibkonna eelarve, tulude ja kulude tasakaal. Laenu. Kokkuhoiuvõimalused ja kulude analüüs. Kulude planeerimine erijuhtudeks (peod, tähtpäevad jm)

Projektitööd

Õpilased saavad valida kahe või enama korraga toimuva valikteema või aineprojekti vahel. Valikteemad ja projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitööd võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste üritustega. Projektitööd valitakse, pidades silmas kohalikke traditsioone, uudseid ja tavapäraseid töötlemisviise ning teatud teema süvitsi käsitlemise huvi. Projektitöö valdkond moodustab iseseisva terviku, mille puhul ei eeldata õpilastelt teemaga seonduvaid varasemaid oskusi ega teadmisi.

Tehnoloogiaõpetus

Õpitulemused

Tehnoloogia analüüsimine: positiivsed ja negatiivsed mõjud. Eetilised tõekspidamised tehnoloogia rakendamisel. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia. Materjalide ja nende töötlemise teabe hankimine kirjandusest ja internetist. Töömaailm. Leiutamine ja uuenduslikkus, probleemsete ülesannete lahendamine. Võimaluse korral toodete disainimine arvutiga. Käsi- ja elektrilised tööriistad. Nüüdisaegsed võimalused materjalide töötlemisel ja detailide ühendamisel tooteks. Kodused korrastus- ja remonditööd. Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemises, ohutud töövõtted.

Õppetegevused

III kooliastmes keskendutakse rohkem loomingulisele tööle ning töö teadlikule korraldamisele. Õpetuses järgitakse käsitööeseme tootarendustsükli teabe kogumisest, idee leidmisest, eseme kavandamisest ning töö ajalise ja tehnoloogilise kavandamisest kuni töö teostuse ning esitlemiseni.

Kodundusõppes omandatakse igapäevaeluga toimetuleku teadmisi ja oskusi. Lisaks praktilisele toiduvalmistamisele õpitakse tervisliku toitumise põhitõdesid ning tasakaalustatud menüü koostamist. Õppetöös arendatakse majandamisoskust, hinnatakse keskkonnasäästlikku ning oma õigusi ja kohustusi teadvat tarbijat, analüüsitakse inimeste tarbijakäitumist ning püütakse leida seoseid ja vastuolusid inimeste terviseteadlikkuse ning tegeliku käitumise vahel. Õpitakse tegema koduseid majapidamistöid ja nägema iga pereliikme osalemise vajalikkust. Kodundusõpe loob head võimalused rakendada teoreetilistes õppeainetes (nt bioloogias, keemias, matemaatikas) omandatud. Kodundustunnis toimub õpe meeskonnatööna. See loob sobivad võimalused arendada sotsiaalseid oskusi: heatahtlikku ja arvestavat suhtumist kaaslasesse, organiseerimis- ja meeskonnatööks vajalikke võimeid ja oskusi ning ühise töö analüüsimise ja hindamise oskust.

Tehnoloogiaõpetuses tutvuvad õpilased tehnoloogia võimalustega, õpivad analüüsima tehnoloogilisi lahendusi, kasutama uusi materjale ja tööriistu oma ideede teostamisel ning omandavad igapäevaeluks vajalikke oskusi.

Projektitöödega saavad õpilased valida kahe või enama korraga toimuva valikteema või aineprojekti vahel. Valikteemad ja projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste üritustega. Projektitööd valitakse, pidades silmas kohalikke traditsioone, uudseid ja tavapäraseid töötlemisviise ning teatud teema süvitsi käsitlemise huvi. Projektitöö valdkond moodustab iseseisva terviku, mille puhul ei eeldata õpilastelt teemaga seonduvaid varasemaid oskusi ega teadmisi.

Hindamine

Õpitulemuste omandamise hindamisel on oluline nii õpetaja sõnaline hinnang, hinne kui ka õpilase enda hinnang oma tööle.

Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste kasutamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust/kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- õpilase arengut, püüdlikkust, kodukorra täitmist.

7.KLASS

Õppetundide arv nädalas – 2, aastas – 70

Õpitulemused

7.klassi õpilane:

- teab - mitmekülgse toiduvaliku tähtsust oma tervisele;
 - toidu valmistamisel toimuvaid muutusi ning oskab neid teadmisi rakendada;
 - teab toiduainete kuumtöötlemise viise.
- tunneb - peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid;
 - peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi;
 - erinevaid kodumasinaid ja oskab neid käsitleda juhendi järgi;
 - tarbija õigusi ja kohustusi.
- oskab - valida endale sobivaid rõivaid, arvestades oma figuuri;
 - arutleda moe muutumise üle;
 - kavandada oma töid ja neid kavandi järgi teostada,
 - planeerida oma tööd ajaliselt;
 - kombineerida oma töös erinevaid materjale;
 - kasutada õpitud käsitööliike;
 - kududa ringselt, kududa kirjalist pinda;
 - valmistada retsepti järgi erinevaid toite.
- võrdleb - oma töid teiste töödega;
 - materjalide valikul nende mõju tervisele.
- analüüsib - enda võimeid ja oskab teha valikuid;
 - toiduainete toiteväärtust, hindab nende kvaliteeti;
 - analüüsib menüü tervislikkust;
 - reklaamide mõju ostmisele.
- esitleb - või eksponeerib oma töid.
- osaleb - oma töödega näitustel.

Õppesisu

Teemad	Õpitavad oskused	Lõiming, läbivad teemad
--------	------------------	-------------------------

<p>Käsitöö (30 tundi)</p>		
<p>Materjalid (3 tundi) Tekstiilkiudained. Keemilised kiud. Tehiskiudude ja sünteetiliste kiudude saamine ja omadused. Tänapäeva käsitöömaterjalid. Mitmesuguste materjalide kooskasutamise võimaluste leidmine. Töövahendite ja tehnoloogia valik sõltuvalt materjalist ja valmistatavast esemest. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Otsib ülesannete täitmisel abi nüüdisaegsest teabelevist. ▪ Kirjeldab keemiliste kiud-ainete põhiomadusi, kasutus-alasid ning hooldustingimusi. ▪ Võrdleb materjalide valikul nende mõju tervisele. ▪ Kombineerib oma töös erinevaid materjale. 	<p>Loodusõpetus – Ained ja segud. Ainete omadused. Soojusjuhtivus. Soojusülekanne looduses ja inimtegevuses.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p>
<p>Rahvakunst Kudumine (17 tundi) Kudumine Eesti rahvakunstis. Käsitsi tehtava töö väärtustamine tarbekunsti osana või isikupärase eneseväljendusena. Silmuste kahandamine ja kasvatamine. Ringselt kudumine. Kirjamine. Erinevate koekirjade kudumine skeemi järgi. Silmuste arvestamine, eseme kudumine ja viimistlemine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koob kirjalist pinda ning koekirju koeskeemi kasutades. ▪ Koob ringselt. ▪ Tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid. ▪ Leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötehnikaid. 	<p>Ajalugu(8. kl) – Eesti talurahva eluolu 16-19 saj.</p> <p>Matemaatika – jaguvustunnused (2-, 3-, 5-, 9- ja 10-ga).</p> <p>Kultuuriline identiteet</p>
<p>Tikkimine (10 tundi) Tutvumine erinevate tikanditega. Tikand loomingulise väljendusvahendina. Sümbolid ja märgid. Võimalusel tikandi kavandamine ja loomine arvuti abil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valib tööeseme valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, tehnikaid ning viimistlusvõtteid. ▪ Leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötehnikaid. 	<p>Kunst – Eksperimenteerimine vormide ja reeglitega: stiliseerimine, abstraheerimine. Sümbol, tsitaat, allegooria jne. kui sõnumikandjad. Tehnika arengu ja valitseva ideoloogia mõju kunstile.</p> <p>Väärused ja kõlblus</p> <p>Tervis ja ohutus</p>

Tehnoloogiaõpetus (8 tundi)		
<p>Tehnoloogia analüüsimine: positiivsed ja negatiivsed mõjud. Eetilised tõekspidamised tehnoloogia rakendamisel. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia. Praktilised tööd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ väärtustab tehnoloogia eetilistust ning tarbib ressursse keskkonda säästvalt ja jätkusuutlikult; ▪ valib toote valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid ning töötlemisviise; ▪ valmistab omanäolisi tooteid, kasutades erinevaid töötlemisvõimalusi; ▪ esitleb ja analüüsib tehtud tööd; ▪ teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid. 	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p>
Kodundus (16 tundi)		
<p>Kodundus (4 tundi) Kuumtöötlemise viisid. Toiduainetes toimuvad muutused kuumtöötlemisel, toitainete kadu. Supid</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teab toiduainete kuumtöötlemise viise. ▪ Teab toidu valmistamisel toimuvaid muutusi ning oskab neid teadmisi rakendada. ▪ Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi. ▪ Arvestab rühmaülesandeid täites kaasõpilaste arvamusi ja hinnanguid. 	<p>Loodusõpetus: soojusülekanne, soola saamine, ainete lahustumine, mõõtmise.</p> <p>põhjendab energiasäästu vajadust ning toob näiteid soojuskao vähendamise võimaluste kohta;</p> <p>Põhimõisted: sulamine, tahkumine, sulamistemperatuur, aurumine, keemine, keemistemperatuur, kondenseerumine, destilleerimine,</p> <p>Tervis ja ohutus</p>
<p>Kodundus 4 tundi Maitseained ja roogade maitsestamine. Kuumtöödeldud järelroad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi. ▪ Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi. 	<p>Bioloogia 9 kl – Haistmis – ja maitsemismelega seotud organite ehituse ja talitluse seosed.</p> <p>Tervis ja ohutus</p>

<p>Kodundus 4 tundi Liha jaotustükid ja lihatoitud. Kalaroad. Soojad kastmed.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teab toiduainete kuumtöötlemise viise. ▪ Teab toidu valmistamisel toimuvaid muutusi ning oskab neid teadmisi rakendada. ▪ Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi. 	<p>Bioloogia – imetajate, lindude, roomajate, kahepaiksete ja kalade osa looduses ja inimtegevuses.</p> <p>Tervis ja ohutus</p>
<p>Kodundus (4 tundi) Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad. Lisaained toiduainetes. Toiduainete toitainelise koostise hinnang. Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest. Internetipõhised tervisliku toitumise keskkonnad. Meeskonna juhtimine. Suurema projekti läbiviimine alates menüü koostamisest, kalkulatsioonist ja praktilise töö organiseerimisest kuni tulemuse analüüsimiseni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teab mitmekülgse toiduvaliku tähtsust oma tervisele ning põhiliste makro- ja mikrotoitainete vajalikkust ja allikaid. ▪ Analüüsib toiduainete toiteväärtust ja hindab nende kvaliteeti. ▪ Analüüsib menüü tervislikkust, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü. ▪ Arvestab rühmaülesannete täitmisel kaasõpilaste arvamuste ja hinnangutega. ▪ Kasutab menüüd koostades ainekirjandust ja teabeallikaid. ▪ Kalkuleerib toidu maksumust. 	<p>Matemaatika – protsendi mõiste. Terviku leidmine protsendi järgi Jagatise väljendamine protsentides. Tekstülesannete lahendamine võrrandite abil.</p> <p>Inimeseõpetus (8 kl) – toitumise mõju tervisele. Toitumist mõjutavad tegurid.</p> <p>Bioloogia (9. kl) – Organismi energiavajadust mõjutavad tegurid. Tervislik toitumine.</p> <p>Bioloogia – valkude, rasvade, süsivesikute, vitamiinide, mineraalainete ja vee ülesanded inimorganismis ning nende üle- või alatarbimisega kaasnevad probleemid. Neerude, kopsude, naha ja soolestiku osa jääkainete eritamisel, tervisliku toitumise põhimõtted.</p>
<p>Projektõpe (16 tundi)</p> <p>I KOOLI TERVISEPÄEVAKS KOHVIKU RAJAMINE</p> <p>Meeskonna juhtimine. Suurema projekti läbiviimine alates menüü koostamisest, kalkulatsioonist ja praktilise töö</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teab mitmekülgse toiduvaliku tähtsust oma tervisele ning põhiliste makro- ja mikrotoitainete vajalikkust ja allikaid. 	<p>Inimeseõpetus (6. kl) – Tõhusad sotsiaalsed oskused: üksteise aitamine, jagamine, koostöö ja hoolitsemine.</p> <p>(7 kl) – erinevad grupid ja rollid.</p>

<p>organiseerimisest kuni tulemuse analüüsimiseni.</p> <p>II NAHATÖÖD</p> <p>Konstrueerib näidete varal ja valmistab nahaga kaetud ehtekarbi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analüüsib toiduainete toiteväärtust ja hindab nende kvaliteeti. ▪ Analüüsib menüü tervislikkust, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü. ▪ Arvestab rühmaülesannete täitmisel kaasõpilaste arvamuste ja hinnangutega. ▪ Kasutab menüüd koostades ainekirjandust ja teabeallikaid. ▪ Kalkuleerib toidu maksumust. 	
--	--	--

Õppetegevused

Õppetöö võiks sisaldada erinevaid õppemeetodeid, alates iseseisvast uurimuslikust ja praktilisest tööst kuni meeskonnatöö, ühisprojektide ja õppekäikudeni. Põhiliselt ühistööga täidetud kodunduse tunnid annavad hea võimaluse arendada õpilaste sotsiaalseid oskusi ning pöörata tähelepanu väärtuskasvatusele.

Õpilane

- teadvustab end rühmatöö, projektitöö ja teiste ühistöös toimivate tegevuste liikmena
- osaleb aktiivselt erinevates koostöö- ja suhtlusvormides
- leiab iseseisvalt ja/või koostöös teistega ülesannetele ning probleemidele lahendeid
- suhtub kaaslastesse heatahtlikult ja arvestab teiste tööalaseid arvamusi
- kujundab, esitleb ja põhjendab oma arvamust
- väärtustab töö tegemist ning analüüsib töö kulgu

Õpilased saavad valida kahe või enama korraga toimuva valikteema või aineprojekti vahel. Valikteemad ja projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste üritustega. Projektitööd valitakse, pidades silmas kohalikke traditsioone, uudseid ja tavapäraseid töötlemisviise ning teatud teema süvitsi käsitlemise huvi. Projektitöö valdkond moodustab iseseisva terviku, mille puhul ei eeldata õpilastelt teemaga seonduvaid varasemaid oskusi ega teadmisi.

Hindamine

Õpilast hinnates on oluline nii õpetaja sõnaline hinnang, numbriline hinne kui ka õpilase enesehinnang.

Õppeülesande täitmisel hinnatakse

- planeerimist ja disaini (originaalsust, iseseisvust, idee või kavandi rakendamise võimalust, materjali ja töövahendite valiku otstarbekust, toote valmistamise viisi, tööjoonise tehnilist korrektsust jms)

- valikute (idee, töötlusviisi, materjali jms) tegemise ja põhjendamise ning seoste kirjeldamise oskust
- valmistamise kulgu (koostööoskust, iseseisvust tööd tehes, materjalide ja töövahendite ning kirjalike ja infotehnoloogiliste vahendite kasutamise oskust, teoreetilisi teadmisi ja nende rakendamise oskust, tööohutuse järgimist jms)
- õpilase arengut (edasipüüdlikkust, vaimset ja füüsilist arengut)
- töö tulemust (idee teostust, toote viimistlust, esteetilist väärtust, töö õigeaegset valmimist, toote kvaliteeti jm), sh üksikute ülesannete sooritamist ja toote esitlemise oskust.

Õpilast hinnates võetakse arvesse kultuurse käitumise reegleid ja õpilase hoiakuid (püüdlikkust, suhtumist õppetöösse, abivalmidust teiste õpilaste suhtes, õpperuumide kodukorra täitmist, töökust, järjekindlust, tähelepanelikkust jm). Õpilaste teadmisi, tehnilist nutikust ja loovust hinnatakse ka probleemülesannete, võistlusmängude, projektitööde jms põhjal.

Füüsiline õpikeskkond

Tehnoloogiaõpetuse, käsitöö ja kodunduse tundide läbiviimiseks jaotuvad õpilased klassis kahte rühma soolisust arvestamata.

Kool korraldab valdava osa käsitöö ja kodunduse õpet ruumides, kus:

- a) käsitöö jaoks vajalik sisustus vastab kooli valitud praktilistele töödele;
- b) kodunduse jaoks vajalik sisustus on tänapäevane ning võimaldab ohutult ja nüüdisaegselt toitu valmistada. Praktilistes kodunduse tundides kannavad õpilased põlle;
- c) on ventilatsioon;
- d) ruumid ja õppetarbed, sealhulgas tööriistad vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele.

8.KLASS

Õpetundide arv nädalas – 2 , aastas – 70

Õpitulemused

8.klassi lõpetaja teab:

- ✓ menüü koostamise põhialused
- ✓ toiduainete riknemise põhjused

oskab:

- ✓ teha suurpuhastust ruumides
- ✓ lugeda pakendiinfot
- ✓ käituda keskkonnateadliku tarbijana
- ✓ võrguliste pindade kasvatamist ja kahandamist
- ✓ heegeldada mitmevärvilist pinda
- ✓ kududa kampsunit
- ✓ kududa palmikut ja patenti
- ✓ õmmelda sissetöödeldud taskut
- ✓ õmmelda värvlit
- ✓ õmmelda tõmblukku
- ✓ õmmelda lapitööd

Õppesisu

Teemad	Õpitavad oskused	Lõiming	Läbiv teema

<p>SILMUSKUDUMINE 14 tundi KUDUMINE Palmiku ja patendi kudumine Kampsuni kudumine</p> <p>Silmuste kasvatamine ja kahandamine. Kirja kudumine. Kirjakord. Kinnaste viimistlemine ja hooldamine Praktiline töö</p>	<p>Õpilane oskab kududa kirjalist pinda, kududa kinnast. Erinevate kiudude ja nende omaduste praktiline võrdlemine.</p>	<p><u>Keel ja kirjandus.</u> <u>Tehnoloogiaõpetus.</u> <u>Ühiskonnaõpetus</u></p>	<p><u>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</u> <u>Tervis ja ohutus Keskkond ja jätkusuutlik areng</u></p> <p><u>Väärtused ja kõlblus.</u></p>
<p>HEEGELDAMINE 10 tundi HEEGELDAMINE Rahvuslikud pitsid</p> <p>Võrgulise pinna heegeldamine Pinna kasvatamine ja kahandamine Töö viimistlemine Praktiline töö</p>	<p>Õpilane oskab heegeldada võrgulist pinda</p>	<p><u>Keel ja kirjandus.</u> <u>Tehnoloogiaõpetus.</u> <u>Ühiskonnaõpetus .</u></p> <p><u>Matematika.</u></p>	<p><u>Väärtused ja kõlblus.</u></p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.</p> <p><u>Tervis ja ohutus.</u></p> <p><u>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</u></p>
<p>TIKKIMINE (valikteema) 12 tundi Tikkida lilltikandit Tikkida rahvuslikku tikandit</p> <p>Pilutikand Pilutikand meie rahvarõivastel ja tänapäevastel tarbeesemetel Materjalid ja töövahendid Ühesuunalised ja võrkpilud. Pilunurk. Pilupalistus Pilutikandi viimistlemine ja hooldamine Praktiline töö</p>	<p>Õpilane oskab tikkida lihtsat pilutikandit Valib tööeseme valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, tehnikaid ning viimistlusvõtteid.</p> <p>Leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötehnikaid..</p>	<p><u>Keel ja kirjandus.</u> <u>Tehnoloogiaõpetus.</u> <u>Ühiskonnaõpetus</u></p> <p><u>Matematika.</u></p>	<p><u>Tervis ja ohutus.</u> <u>Väärtused ja kõlblus.</u></p> <p><u>Kultuuriline identiteet.</u></p> <p><u>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</u></p>

<p>ÕMBLEMINE 20 tundi</p> <p>Lapitöö õmblemine Nööpaugu ja nööbi õmblemine</p> <p>Õmblusmasin. Masina niiditamine. Pistepikkuse ja niidipinge reguleerimine. Nõela vahetamine Mööduvõtmine. Suurus. Lõikelehel esinevad tingmärgid. Lõike leidmine ja jäljendamine. Materjali arvestus. Kanga koe- ja lõimesuuna määramine Lõigete paigutamine riidele, märkimine ja väljalõikamine Töö tehnoloogiline järjekord Õmblemise tehnoloogia: lõikeservade töötlemine kandiga Töö viimistlemine Praktiline töö</p>	<p>Õpilane oskab võtta lõikelehel lõiget, kavandada ja õmmelda lihtsalõikelist pluusi (kleiti või öösärki) väärtustab tehnoloogia eetilisust ning tarbib ressursse keskkonda säästvalt ja jätkusuutlikult.</p>		<p><u>Tervis ja ohutus.</u> <u>Väärtused ja</u> <u>kõlblus.</u></p> <p><u>Tehnoloogia ja</u> <u>innovatsioon .</u></p>
<p>KODUNDUS 10 tundi KODU KORRASHOID Ruumide korrastamine sobilike vahenditega Majapidamistöõde planeerimine Jalatsite hooldus</p> <p>TOITUMINE Liha kui toiduaine TOIDU VALMISTAMINE Munatoidud Kalatoidud HÜGIEEN Isiklik hügieen Hügieen köögis töötamisel</p> <p>Toidumärgitused ja nendest hoidumine</p>	<p>Õpilane teab põhitoiduaineid, toitaineid, toiduainete töötlemise põhiviise. Õpilane oskab valmistada lihtsaid keedetud ja hautatud toite. Teab toiduainete kuumtöötlemise viise. Teab toidu valmistamisel toimuvaid muutusi</p>	<p><u>Keel ja kirjandus.</u></p> <p><u>Tehnoloogiaõpetus.</u> <u>Ühiskonnaõpetus</u></p>	<p><u>Tehnoloogia ja</u> <u>innovatsioon</u></p> <p><u>Tervis ja ohutus.</u></p> <p><u>Väärtused ja</u> <u>kõlblus.</u></p> <p><u>Kultuuriline</u> <u>identiteet.</u></p>

Tervislik toitumine. Toitained. Toiteväärtuse mõiste. Toiduainete kuumtöötlemise viisid Köögis kasutatavad seadmed ja kodumasinad Praktiline toiduvalmistamine Keedetud ja hautatud toidud Laua katmine Käitumine söögilauas Pesu pesemine. Pesuvahendid. Pesumasin. Triikimine	ning oskab neid teadmisi rakendada. Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi.		
TARBIJAKASVATUS Tulud ja kulud pere eelarves Energia ja vee säästlik tarbimine Pakendiinfo Taskuraha kasutamine ÕPPEAASTA ALUSTAMINE JA LÕPETAMINE 4 tundi			

Õppetegevused

Õpilane tunnetab oma võimeid, kasutades käelisi tegevusi. Õpib lugema tööjuhendit ja selle järgi tegutsema. Kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid. Tutvub oma kodukoha kultuuritraditsioonidega. Oskab suhelda ja töötada rühmas. Tegutseb köögis ökonoomselt, jälgides hügieeni- ja ohutusreegleid.

Hindamine

Tehnoloogiaõpetuse, käsitöö ja kodunduse tundide läbiviimiseks jaotuvad õpilased klassis kahte rühma soolisust arvestamata.

Kool korraldab valdava osa käsitöö ja kodunduse õpet ruumides, kus:

- käsitöö jaoks vajalik sisustus vastab kooli valitud praktilistele töödele;
- kodunduse jaoks vajalik sisustus on tänapäevane ning võimaldab ohutult ja nüüdisaegselt toitu valmistada. Praktilistes kodunduse tundides kannavad õpilased põlle;
- on ventilatsioon;
- ruumid ja õppetarbed, sealhulgas tööriistad vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele.

Hinnatakse teadmiste ja oskuste omandatust. Lähtuvalt kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:

- omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, esituse täpsust ja loogilisust ning rakendamise iseseisvust;
- õpilase suutlikkust oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult väljendada;
- vigade arvu ja liiki;

4. praktilise töö teostust.

Hinnatakse õpilase kirjalikke ja praktilisi töid, suulisi vastuseid (esitusi) ning praktilisi tegevusi. Hinnatakse numbriliselt (hinne) või sõnaliselt (hinnang).

Hindamine toimub % või punktide alusel.

- 90 – 100% (punkti) hinne – 5
- 70 – 89% (punkti) hinne – 4
- 50 – 69 % (punkti) hinne – 3
- 20 – 44 % (punkti) hinne – 2
- 0 – 19 % (punkti) hinne – 1

Referaadi vormistamise nõuded.

- paber: A4
- tiitelleht: koolinimetuse, ettekande pealkiri, teema, autori nimi, aasta;
- maht: 1 – 4 lehekülge;
- sript: Times New Roman või Arial;
- ridade ja servade standartne vahemik;
- vähemalt üks illustratsioon, mis on paigutatud umbes ¼ leheküljel;
- infoallikad: internet, artiklid, juhtkirjad, monograafiad (üksikprobleemi terviklikult käsitlev suurim teaduslik uurimine).

Füüsiline õpikeskkond

Õppetöö toimub klassiruumis, vajaduse ja võimaluse korral ka kodunduse, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse klassis. Õpperuumid -ja tarbed, sh töövahendid, vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele. Igale õpilasele on tagatud töökoht ja praktiliseks õppetööks vastavad individuaalsed töövahendid ning praktiliseks tööks vajalik materjal.

9.KLASS

Õppetundide arv nädalas – 1....., aastas – 35.....

Õpitulemused

9.klassi lõpetaja teab:

Toiduainete kuumtöötlemise põhiviise

ÕPILANE TUNNEB:

Rahvuslikku käsitööd

ÕPILANE OSKAB:

Valmistada kuumtöödeldud toite põhitoiduainetest

Teha toidulaua kalkulatsioone

Lugeda pakendilt infot

Planeerida kulusid

Kasutada säästlikult taskuraha

Käituda keskkonnateadliku tarbijana

Heegeldada mitmevärvilist pinda

Kududa pitslina

Lugeda koemustreid

Tikkida valgetikandit

Õmmelda pükse, pluuse

Õppesisu

Teemad	Õpitavad oskused	Lõiming	Läbiv teema
--------	------------------	---------	-------------

<p>KUDUMINE 6 tundi</p> <p>Pitsilise lina kudumine</p>	<p>Õpilane oskab kududa pitsilisi koekirju</p>	<p>Keel ja kirjandus. Tehnoloogiaõpetus. Ühiskonnaõpetus</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Tervis ja ohutus Keskond ja jätkusuutlik areng Väärtused ja kõlblus.</p>
<p>HEEGELDAMINE 6tundi</p> <p>Iiripitsi heegeldamine.</p>	<p>Õpilane oskab heegeldada mitmevärvilist pitsi.</p>	<p>Keel ja kirjandus. Tehnoloogiaõpetus. Ühiskonnaõpetus . Matematika.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus. Kodanikualgatus ja Ettevõtlikkus. Tervis ja ohutus. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</p>
<p>TIKKIMINE 6 tundi Valge tikand</p>	<p>Õpilane oskab tikkida valgetikandit.</p>	<p>Keel ja kirjandus. Tehnoloogiaõpetus. Ühiskonnaõpetus Matematika.</p>	<p>Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.</p>
<p>ÕMBLEMINE 10tundi</p> <p>Õmmelda kinnist Õmmelda kätist Õmmelda kraed Õmmelda pükse, seelikuid, pluuse</p>	<p>Õpilane oskab õmmelda ja töödelda hõlmanurka, kraed, varrukad. Oskab õmmelda lihtsat lapitehnikat.</p>		<p>Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Tehnoloogia ja innovatsioon .</p>
<p>TOIDU VALMISTAMINE 5tundi</p> <p>Piima- ja teraviljatoidud Lihatoidud Toiduallergia Toitumishäired</p> <p>TARBIJAKASVATUS Kulude planeerimine Teadlik ja säästlik tarbimine</p>	<p>Õpilane oskab koostada menüükaarti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ teha toidulaua kalkulatsioon ○ teha suurpuhastust ruumides ○ valmistada lihtsaid taigatooteid 	<p><u>Keel ja kirjandus.</u> <u>Tehnoloogiaõpetus.</u> <u>Ühiskonnaõpetus</u></p>	<p>Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet.</p>

Tarbijaainfo Taskuraha			
ÕPPEAASTA ALUSTAMINE LÕPETAMINE 2 tundi	JA		

Õppetegevused

Käsitöö ja kodundus on praktiline õppeaine. Kus vähemalt 2/3 õppeajast peab olema praktiline tegevus, mis toetud loovale mõttetööle. Senisest enam pööratakse tähelepanu oma ideede, tegevuste ja nende tulemuste analüüsimisele, seost leidmisele teistes õppilanes õpituga ning tehnoloogiamailmas ja kodukultuuris toimunud ja toimuvate muutuste nägemisele ning püsiväärtuste hoidmisele. Eesmärgiks on õpelase iseseisev toimetulekerinevate ülesannete ja probleemidega, selleks tuleb leida sobivaid õppeülesandeid ja luua keskkond, kus õpilasel on võimalus senisest rohkem ise oma tegevust juhtida. Mõne praktilise töö tulemus ei pruugi olla sellisel juhul küll õpetajale ootuspärane, aga töö tulemuste ja oma tegevuseanalüüsimine aitab edaspidi õpilasel teha vajadusel teistsuguseid valikd.

Hindamine

Hinnatakse teadmiste ja oskuste omandatust. Lähtuvait kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:

5. omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, esituse täpsust ja loogilisust ning rakendamise iseseisvust;
6. õpilase suutlikkust jma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult väljendada;
7. vigade arvu ja liiki;
8. praktilise töö teostust.

Hinnatakse õpilase kirjalikke ja praktilisi töid, suulisi vastuseid (esitusi) ning praktilisi tegevusi. Hinnatakse numbriliselt (hinne) või sõnaliselt (hinnang)

Hindamine toimub % või punktide alusel.

90 – 100% (punkti)	hinne – 5
70 – 89% (punkti)	hinne – 4
50 – 69 % (punkti)	hinne – 3
20 – 44 % (punkti)	hinne – 2
0 – 19 % (punkti)	hinne – 1

Referaadi vormistamise nõuded.

- paber: A4
- tiitelleht: koolinimetus, ettekande pealkiri, teema, autori nimi, aasta;
- maht: 1 – 4 lehekülge;
- sript: Times New Roman või Arial;
- ridade ja servade standartse vahemik;
- illustratsioone vähemalt üks; mis on paigutatud umbes ¼ leheküljel;
- infoallikad: internet, artiklid, juhtkirjad, monograafiad (üksikprobleemi terviklikult käsitlev suurim teaduslik uurimine).